

DIRVA

Nr. 17

Vasario-February 10, 1960

Cleveland, Ohio

Lietuvoj kas penktas gyventojas yra nelietuvis...

Išryškėjo iš Sovietijos gyventojų surašymo

Sovietija praeitos savaitės pabaigoje paskelbė 1959 sausio 15 pravesto visuotinio gyventojų surašymo papildomus duomenis, kuriuose jos teritorijoje gyvenančių lietuvių skaičius nurodytas 2,326,000. Jau praeitą pavasarį pranešta, kad Lietuvoje surašymo dieną būta 2,713,000 gyventojų (plačiau tie duomenys buvo analizuoti pr. metų Dirvoje, 39 nr., 1959 V 18).

Jei visi lietuviai surašymo dieną būtų gyvenę Lie-

tuvoje, tai, atėmus jų skaičių iš viso gyventojų skaičiaus, paaiškėtų, jog Lietuvoje gyvena 387,000 nelietuvių. Bet iš bendro lietuvių skaičiaus nuimant deportuotuosius, Sibire ir kituose Sovietijos kampuose išblaškytus, į vadinamas gamybinio paruošimo mokyklas, į plėšines žemes ir kariuomenę paimtus, kurie surašymo dieną gyveno ne Lietuvoje, bet užsirašė lietuviais, — savame krašte gyvenančių lietuvių skaičius

dar smarkiai sumažėja, tuo pačiu išryškindamas Lietuvoje gyvenančių nelietuvių skaičių, kuris gali artėti prie pusės milijono sumos. Tad vos kas ne penktas Lietuvos gyventojas yra nelietuvis. Kitų tautinių mažumų, išskyrus 25,000 žydų, Lietuvoje šiuo metu mažai besant, aiškėja, kad tą nelietuvių skaičių sudaro "imporuoti tieji draugai" iš "placiosios tėvynės".

Darbo jėgos stoka

Tolesnė sovietinio surašymo duomenų analizė išryškina kai kurias dideles Sovietijos ūkines ir socialines problemas. Pirmą kartą po dvidešimties metų paskelbtas gyventojų sugrupavimas pagal amžių parodo, kiek nuostolių Sovietija turėjo II Pasauliniame kare, ir kokios sunkios problemos laukia Sovietijos ateityje.

Didžiają ginkluotųjų pajėgų dalį karo metu sudarė per paskutinį surašymą buvusi 15-29 m. amžiaus grupė, kuri tada siekusi apie 50 milijonų. Praeito surašymo metu tos grupės, dabar esančios 35-40 m. amžiaus, rasta truputį daugiau, kaip 34 milijonai.

Dar šio dešimtmečio pradžioje jaunuolių, pasiekiančių subrendimo amžių, skaičius vidutiniškai priaugdavo po 4 milijonus kasmet. Dabar ir per ateinančius penkerius metus tas skaičius nesieks 3 milijonų, o kai kuriais metais gal tebus tik 2.5 mil. Tai yra pasėka gimimų skaičiaus sumažėjimo ir kūdikių mirtingumo padidėjimo karo metais. Tas jaunimo sumažėjimas, kaip atrodo, suvaidinęs didelį vaidmenį Maskvos nutarime sumažinti kariuomenę ir ankstyvesnėse mokyklų reorganizacijose, verčiant besimokantį jaunimą dirbti fabrikuose ir kolchozuose.

Daug beraščių

Nepaisant sovietinės propagandos pakartotinių šūkavimų, kad Sovietijoje neraštingumas jau esąs likviduotas, surašymo duomenys parodė, kad esama apie 2 mil. neraštingų sovietų pi-

Vasario 16-sios proga Massachusetts gubernatorius Foster Furcolo ir šiemet paskelbė Lietuvos Respublikos dieną. Gubernatoriui pasirašant proklamaciją, dalyvavo ALTo skyriaus atstovai ir valstybės pareigūnai. Iš kairės: J. Sonda, A. Juknevičius, gubern. tarybos narys Ernest Stasiunas, J. Vaitaitis, J. Arlauskas, J. Grigalius, gubern. spaudos viršininko pad. William V. Gorski.

GREIT AUGAŠ JAPONIJOS LAIVYNAS

Japonija, nors jos pokarinėje konstitucijoje ir uždrausta turėti "karinį potencialą", per keletą metų išvystė laivyną, kuris su savo didumu yra trečiasis Azijoje. Didesnius laivynus turi tik tautinė ir komunistinė Kinijos, kaip tikima po 150,000 — 160,000 tonažo.

Po II Pasaulinio karo visas imperatoriškasis Japonijos laivynas buvo sunaikintas. 1952 m. pradėtas jūros pajėgų atkūrimas "savisaugos dalinių" vardu. Šiandien Japonija turi 196, o fiskalinių metų pabaigoje, kovo 31, turės 208 laivus, bendro 114,576 tonažo. Iš jų tik 25,890 tonų yra statyta pačių japonų. Likusią, didžiąją dalį laivyno jai paskolino JAV.

Japonų "jūros savisaugos daliniai", kurių pagrindinis tikslas yra krašto gynimas nuo povandeninių laivų, dabar turi 12 naikintojų; netrukus jų skaičių padidins dar du dideli naikintojai, darą po 32 mazgus. Taip pat statomi du ar trys lėktuvnešiai. Laivynas turi 200 lėktuvų.

liečių tarp 9 ir 49 m. amžiaus.

Iš tų duomenų taip pat aiškėja, kad 43% Kazakstano gyventojų sudaro rusai. Tuo galbūt galima paaiškinti tautinio nepasitenkinimo augimą "respublikoje", kuri vadinama kazakų tautos vardu, bet patys kazakai ten tesudaro tik mažumą.

Pagrindiniai laivyno uždaviniai yra minų naikinimas ir vilkstinių lydėjimas. Sakoma, kad II Pasaulinio karo metu sąjungininkai Japonijos pakrantėse yra išdėstę per 10,000 minų. Iš jų jau 6,000 esančių sunaikintos, o iš nesurastųjų apie 1,200 dar laikomos pavojingomis.

Netikėta Maskvos pagalba

Japonijos parlamente prasidėjo "didieji debatai" dėl premjero Kishi Washingtono pasirašytosios JAV ir Japonijos savitarpinio bendradarbiavimo ir pagalbos sutarties gali arba išvirsti sunkiausia politine krize visoje demokratinei Japonijos istorijoje arba baigtis greitu ratifikavimu, balsavime tesulaukiant tik rutininės opozicijos.

Komunistinis pasaulis ne-

kartą prieš savo norą yra patalkininkavęs Kishi vyriausybei išbristi iš sunkių politinių komplikacijų.

Po JAV - Japonijos savitarpinės pagalbos sutarties pasirašymo Sovietija rado pretekstą pagrasinti po karo iš Japonijos atimtų salų negražinimu (tas salas ji buvo pasižadėjusi grąžinti 1956 m., atnaujinama diplomatinis santykius su Japonija). Sovietų protestas ir grasinimai sumaišė vyriausybės opozicijos ir tradicinių JAV priešų planus. Viešojo opinija, vietoje padėjusi naujosios sutarties priešams, virto pykiu prieš Maskvą. Abi socialistų — nuosaikiųjų ir kairiųjų — partijos pasisakė, kad jos įnešančios parlamentan rezoliuciją, smerkiančią Maskvos notas. Kishi vyriausybė tas notas jau atmetė.

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

* CHRUŠČIOVAS, kalbėdamas italų ambasadoje, kur buvo suaruštas priėmimas Maskvon atvykusiam Italijos prez. Gronchi pagerbti, pabrėžė kad turinčios būti pasirašytos separatinės taikos sutartys su dviem Vokietijom, ir Vakarų Berlynas turis tapti "laisvu miestu".

* JAV valst. sekr. Herteris išreiškė įsitikinimą, kad sovietų vyriausybė vėl paėmusi griežtesnį kursą Vokietijos ir Berlyno klausimu. Jo nuomone, tą didinantį sovietų atkaklumą reikia aiškinti tuo, kad jie jaučiasi išdidėsi po paskutiniųjų pasise-

kusių raketų bandymų. Bet toki Chruščiovo pareiškimai apie norą pasirašyti separatinės sutartis reiškia, jog Chruščiovas negalvojęs laikytis "Dovydo stovykloje" padarytų susitarimų su prez. Eisenhoweriu.

* PREZ. EISENHOWERIS tariasi su aukštais kariniais ir diplomatiniais patarėjais dėl De Gaulle kaltinimų, kad Amerika diskriminuojanti Prancūziją branduolinių ginklų srityje. Klek anksčiau prez. Eisenhoweris pareiškė, kad jis yra linkęs dalintis atominių ginklų žiniomis su patikimais sąjungininkais.

* ŽENEVOJE, po penkiolika mėnesių trukusių derybų dėl atominių bandymų uždraudimo, abi atominės Vakarų valstybės įsitikino, kad Sovietija nenori priimti draudimo kontroliavimo sistemos. To nepaisydamos, jos nori pateikti naują planą: draudimą bandymų, kurie gali būti iš tolo užregistruojami. Tai apimtų bandymus atmosferoje, dideliuose aukščiuose ir po vandeniu, o taip pat po žeme tam tikrame gyllyje.

* TUNISO prez. Bourguiba pareiškė įsitikinimą, kad prez. De Gaulle pasiseks neutralizuoti Alžiro sukilimą ir todėl jis šiuo momentu nenorįs skubinti prancūzų karinės bazės Bizerte evakuavimo.

* ANGLIJOS karalienė Elzbieta II paskelbė, kad ateity jos įpėdiniai, šalia karališkosios šeimos princų ir princesių vardų, turės Mountbatten - Windsor pavardę.

Pirmą kartą Sovietijos istorijoje paskelbtos kai kurios lengvatos JAV automobilistams, norintiems savais automobiliais pavažinėti po raudonąją "rojų": nuo ateinančios vasaros atidaromi keturi sienos perėjimo punktai ir nurodomi keli ruožai į Maskvą ir Jaltą, kuriais bus galima keliauti be oficialiosios sovietų kelionių agentūros Inturist palydovų. Tie ruožai prasideda Helsinky, Varšuvoje, Pragoje ir Bukarešte (žiūr. žemėlapi).

Taip pat skelbiama, kad bus išduodamos ilgiau galiojančios vizos: vietoj įprastinių 30 dienų, bus leidžiama keliauti po Sovietiją 45 ar 60 dienų, bet... ke-

lionės maršrutą iš anksto patvirtinus atitinkamoms sovietinėms įstaigoms. Pranešimene sakoma, kad iš anksto bus padaryta ir keleivių atranka.

Tuo žygiu sovietai nori prisivilioti daugiau naivių amerikiečių, kad prisimedžiotų daugiau dolerių. Praeitą vasarą Sovietiją aplankė apie 15,000 amerikiečių. Paskelbus minėtas lengvatas, tikimasi, kad ateinančiais metais tas skaičius padvigubės.

Skelbiamų lengvatų pasėkoje sovietams palengvės ir šnipų verbavimas: nebereikės inscenuoti "nuklydimų" nuo ekskursantų grupių ir bus išvengta tokių "incidentų" liudininkų.

J. Matulaitienės vadovaujamos tautinių šokių grupės New Yorke šokėjai šoka...

V. Maželio nuotrauka

Lenkijos kolhozininkai, anksčiau buvę savarankiški ūkininkai.

SUNKUS LIETUVIŲ GYVENIMAS LENKIOJE

Lenkijoje gyvena keletas šimtų po visą kraštą išsi-
blaškusių lietuvių šeimų,
kuriems likimas lėmė tenai
įstrigti, ir kurie dėl staigiai
užsidariusios geležinės už-
dangos arba susilpnėjusios
sveikatos negalėjo iš tenai
išvykti. Yra ir iš Lietuvos
po karo "repatriavusių" at-
vykėlių.

Daugumas jų gyvena
skurdžiai ir beviltiškai.
Lengviau tiems, kurie turi
kokią nors specialybę, o ki-
ti dirba pačius menkiausiai
atlyginamus darbus, daž-
niausiai žemės ūkyje, lauk-
dami giedresnės prosvaitės.
Dar labiau, negu dar-
bas, gyvenimą apsunkina
kasdienių reikmenų ir mais-
to stoka.

Geriau tą būklę pavaiz-
duos ištraukos iš laiško, ku-
riuos esu gavęs pastaruosiu
metu, iš tų, kuriuos reikia
laikyti prie visai laimingai
įsikūrusių.

... jau ir po švenčių. Dar
joms neprasidėjus, jau bu-
vo tokios nuotaikos, kad ge-
riau jos jau būtų pasibaigus-
ios — tiek įvargino stovė-
jimas eilėse, vaikymasis
prekių, išlaidos, t. y. rūpes-
čiai, prasidėję 2-3 savaitėm
prieš šventes. Blogiausia,
kad produktai pasirodo pa-
vieniui ir greit išnyksta —
reikia skubėti, kad spėjus
juos sugriebti. Pvz., šian-
dien bus galima gauti silkų,
rytoj — gal žuvies, bet nie-
kas nežino, kurioje vietoje
ar krautuvėje. Vieni jau
nuo ankstyvo ryto trepsi
prie krautuvių, kiti bėga
turgavietėn. Pagaliau apie
3 val. po pietų atvažiuo
sunkvežimis prie krautuvės
ir, išmetęs vieną statinę,
nuvažiuo į turgavietę.

... Susimaišė viskas, ne-
liko eilių, jokios tvarkos,
tik stumdymasis, keiksmas
ir t.t. Kas geresnės alkūnės
turėjo, gavo, kiti ne. Tie bė-
ga, kas dviračiu, kas pės-
čiomis, kaip ir aš, 2 kilo-
metrus į turgavietę, o ten
tas pats vaizdas: vieni dar
bando stovėti eilėse, kiti
grūdasi, stumdosi, kol pa-
galiau apverčia statinę,
svarstyklės ir patį pardavė-
ją. Eilė suiro, visi susime-
tėme į vieną būrį, o čia tuo
tarpu sutemo ir statinės bu-
vo suritintos į kiemą, pasa-
kant ateiti rytoj. Kiti jau
buvo išlaukę nuo pat aušros
ir grįžo tuščiomis.

... Kitą dieną nežinia —
vėl bandyti tų silkų gauti
ar bėgti krautuvėn, nes ža-
dėjo duoti mėsos. Jos jau

nesame matę kokias 3 sa-
vaites. Nueinu ir laukiu.
Apie 10 val. vakaro atsiranda
sunkvežimis. Eilė, rodos,
neilga — apie 20 alkanųjų.
Na, sakau, po valandos ki-
tos ir aš gausiu. Bet kur
tau: subėgo moterys iš ap-
linkinių namų, girdi, jos
nuo pat ryto stovėjusios, tik
valandėlei nubėgusios vaikų
pasiziūrėti, kitos vėl nega-
linčios su vaikų vežimėliais
eilėje stovėti, o kur dar pa-
davėjų šeimos ir giminės...
Kol prisikasi, mėsos taip ir
nebelieka.

... ateina Kūčios. Duona
mūsų krautuvėje išparduo-
ta, nežinia, ar bus daugiau
gauta, ar ne — reikia bėgti
miesto centran. Ten užtinku
dar tebekepančią, reikia
laukti iki iškeps...

Kalbėta ir rašyta, kad ga-
limas susisiektis iš Lenki-
jos su Lietuva. Bet praktiš-
kai to nėra. Susisiekti neva-
leista tik patiems artimiau-
siems giminėms, bet prak-
tiškai gal pora išleistų te-
buvo. Leidimų gavimo pro-
cedūra komplikuoja iki pa-
sibaisėjimo.

Lietuvių tremtinių inteli-
gentų bei padoresnių iš Lie-
tuvos atvykusių lenkų buvo
įsteigta kažkas panašaus į
Lietuvos pažinimo ar Lietu-
vos mylėtojų draugiją. Jos
veikla pasireiškia tuo, kad
kartą per mėnesį nariai su-
sirenka arbatėle be cukraus
pasivaikinti, kuris nors iš
eilės paskaito referatą apie
Lietuvą, kaip sakoma, ob-
jektų ir palankų Lietu-
vai, bet pagrindinė tema
yra svarstymai, kaip pra-
lindus pro kliūčių džiungles
ir gavus leidimą legaliai nu-
vykti į Lietuvą ir susitikti
su artimaisiais. Čia žinoma,
kad gyvenimas Lietuvoje
yra lengvesnis ir lietuviai
geriau susitvarke, palygi-
nus su Lenkija. Bet ir iš tos
draugijos niekam per dve-
jus metus nepasisekė į Lie-
tuvą nuvažiuoti. Tiesa,
Punsko ir kitas lietuviškas
kolonijas draugijos nariai
lanko ir rodo norą palaikyti
kontaktą. Ar draugijos už-
kulisuose slepiasi kokie ki-
ti tikslai, iki šiol nepaaiš-
kėjo.

Pragyvenimas Lenkijoje,
pagal esamus uždariusius, pa-
sibaisėtinai brangus, o nuo
praeitų metų pabaigos dar
pabrango 35-40%, o drauge
pasunkėjo ir produkto bei
reikmenų gavimas. Prieš

pora metų pradėjęs reikštis
atoslūgis ir pagerėjimo
ženklai nuosekliai dingsta ir
grįžta priešgomulkiniai, tik-
sliau, stalininiai laikai.

P. Janulaitis

Žvalgybų kova

Susitikimas su klatinga raudonplauke

Ingei nurodoma, kad ji Ander-
sonui — žinoma, atsargiai — pa-
rodytų daugiau susidomėjimo po-
litika. Kaip daugumas susižavė-
jėlių komunistu, ir Ingės my-
limasis tuo požiūriu yra labai
naivus. Troškimas partijai su-
verbuoti narių jame buvo įsi-
šaknijęs nuo pačios jaunystės.

Mažame, švarame ir gražiai
įrengtame Ingės kambarėlyje
prie akvavito (švediškos degti-
nės) stiklėlio sėdi Ingė ir inžin-
nierius.

- O kaip tu pasidarei komu-
nistu? — klausia Ingė po to, kai
Andersonas pabaigė savo paskai-
tą apie sovietinio rojaus palai-
mas.

- Kaip aš galėjau nepasida-
ryti? — atsako klausimu Ander-
sonas. — Visą amžėlį sunkiai
dirbau ir tegauau tik 900 kronų.
Mano tėvas buvo neturtingas, ir
aš negalėjau lankyti jokios mo-
kyklos. O aš vis dėlto baigiau
inžineriją. Bet karininku nepa-
sidariau, šitame purviname, ka-
pitalistiniame krašte žmogaus
darbas nevertinamas.

- Ar Rusijoje kitaip?

- Žinoma. Ten žmogus įverti-

namas tik pagal jo darbą. —
Andersonas ištuština stiklėką.
- Aš tau dar šį tą pasakysiu,
Inge. Dar kurį laiką aš kentė-
siu. Paskui mes abu susituoksi-
me ir išvyksime į Sovietų Są-
jungą. Karininko laipsnis jau
laukia manęs sovietiniame karo
laivyne.

- Ar tu pažįsti žmonių iš ten?
- Tuo jau gali pasikliauti, —
giriasi Andersonas. — Vieną die-
ną supažindinsiu su jais ir tave.
Tu galbūt netiki, be aš, pavyz-
džiui, esu artimai susidraugavęs
su rusų žinių agentūros TASSO
vyriausioju korespondentu,
draugu Anisimovu.

- Bet, jeigu tu čia gautum ge-
resnę vietą...

Sau pačiam prieštaraudamas,
Andersonas atsako:
- Gera vieta nepakeis mano
nusistatymo.

Ingė užveda kontražvalgybą ant
TASSO korespondento pėdsakų.
Ji atlieka savo pareigą švedijai...
bet vis dėlto myli Andersoną.
Ji nepameta vilčių atversti sa-
vo mylimąjį. Galbūt ji įtikins jį,
kad jis pasiduotų švedų įstai-
goms. Galbūt jos jam dovanos...

Bet staiga visi jos planai ap-
virsta aukštyn kojomis.

Viktoras Anisimovas savo pra-
bangiame bute suruošia pietus,
į kuriuos pakviečiamas ir inžin-
nierius su tariaimai nauja komu-
niste Inge Berglund. Gudru-
sis Anisimovas susigriebė, kad
svarbiausiąją agentą reikia pa-
skatinti ir iš kitos pusės.

Andersonas, kaip vėliau
teisme išaiškėjo, buvo gavęs ma-
žesnių piniginių sumų, maždaug
4,000 kronų, bet skalbėjos sū-
nui, padavėjos vyrui, laivyno
puskarininkui Andersonui buvo
daug svarbesnis socialinis "pri-
pažinimas". Jis niekur nesijau-
čia toks laimingas, kaip savo
vyriausiojo šefo bute, kur val-
goma ikra ir geriama šampa-
nas, ir kur laivyno puskarinin-
kas, apsirengęs civiliai, groja
pirmuoju smuiku.

Tą vakarą pas Anisimovą
atvyksta ir komunistų laikraš-
čio "Ny Dag" vyriausias redak-
torius Arthur Karlsson bei eilė
kitų žymesnių švedų, jų tarpe
jaunas žurnalistas Fritjof Enbom
ir jo sekretorė Lilian Ceder.

Lilianos atvykimas Ingei jau
nuo pat pradžių nėra malonus.
Raudonplaukė, žalsvaakė sekre-
torė atrodo, kaip filmuose
vaizduojamos šnipės. Giliai
deklutuota suknele pasipuošusi,
ji atsisėda Andersono dešinėje
ir visą laiką stengiasi vien tik su
juo kalbėti.

Po kavos vyrai pasitraukia į
TASSO korespondento darbo kam-
barį. Salione lieka vienos mo-
terys.

- Ernstas yra žavus vyrukas, —
pradeda raudonplaukė.

- Taip, aš jį labai mėgstu, —
kiek agresingai atsako Ingė.

- Ar tikrai?

- Tikrai.

Liliana rūko, kaip filmuose

vaizduojama šnipė, cigaretę įsi-
dėjusi ilgan kandiklin, Melancho-
lišku balsu ji kalba:

- Jūs taip mėgstate ir vis
dėlto jam taip blogai patariate...

- Aš?..

- Žinoma. Aš užsidirbu pini-
gų, tarnaudama pas Enbomą.

Man gali būti nesvarbu, kas at-
sitiks. Bet jums ir Andersonui
ateitis prieš akis.

- Na ir...

- Jūs visiškai naivi, Inge.

Grasinau jus vadinti vardu? Ar
nematote, kad čia yra sovietinių
šnipų žiedas? Anksčiau ar vėliau
jis bus išsprogdintas. Ir jūsų
Ernstas nukeliaus į kalėjimą.

- Ir aš taip sakau, — išsprū-
sta Ingei, kuri staiga pajunta sim-
patiją ir pasitiekimą Lilianai.

- Bet jūsų įtaka atrodo labai
nedidelė esanti.

Inge nenori prieš Lilianą pasi-
rodyti maža, nereikšminga mer-
gaite.

- Ne tokia jau maža, kaip ma-
note, — sako ji. — Aš tikiu, kad
netrukus jį perkalsiu...

Liliana griebia Ingės ranką.

- Tai tamsta esi ir gera pa-
triotė, — sako ji tyliai. — Mudvi
turime sudaryti bendrą frontą.

Nelaimė, kad aš seniai žinoma,
kaip Enbomo sekretorė. Jei tu-
rėčiau kokių nors ryšių su mū-
sų žvalgyba...

- Galbūt juos galima užmegs-
ti, — paskuba Ingė.

Tą pačią akimirka salionan
grįžta vyrai. Pasikalbėjimas nu-
krypsta į kasdienes reikalus —
filmą, teatrą, knygas. Visi sve-
čiai pakartotinai teiraujasi An-
derssono nuomonės. Ledlaužio
"Ymer" puskarininkis jaučiasi,
kaip admiras.

Tačiau jis nėra admiras ir
kitą rytą anksti turi pradėti tar-
nybą. Todėl pora netrukus išeina.
Kiti pasilieka.

- Mažoji yra žvalgybos agen-
tė, — pareiškia Liliana. — Ir la-
bai neaišku, ar ji dar nėra

Andersono ir mūsų išdavusi.

- Ką jūs siūlote, drauge Ce-
dar? — klausia Anisimovas.

Visų žvilgsniai nukrypsta į
raudonplaukę. Čia yra įprasta
klausti jos nurodymų.

- Mes turime Andersoną iš-
bandyti, — pareiškia Liliana. —

Mes turime vėliausiai rytoj su-
sirišti su Orlovu. Jis turi An-
derssonui perduoti uždavinį, iš
kurio paaiškėtų jo nusistatymas.

- O mažoji? — klausia Enbom,

tariamasis Lilianos šefas.

- Mažąją galite man palikti, —
pareiškia Liliana.

(Bus daugiau)

NASSERIS IR MAMELUKAI

"Kraujo puotos" atsiminimai.- Proklamacijos Kairo universitete.- "Egiptas nėra Arabija".

Sfinksai ir piramidės laikomi
įspūdingiausiu architektūriniu
Egipto palikimu. Tačiau Kairan
oro keliu vykstančiam žvilgsnis
į tvirtovę ant Nilo kranto su-
kelia dar didesnius įspūdžius.
Tai, ką daugelis legendų pasako-
ja apie Europos viduramžių pi-
lis, čia tikrai įvyko, būtent, dra-
nos raitelio šuolis į gelmę nuo
tvirtovės viršaus. 152 metrus ant
arklio krito į Nilo bangas ma-
melukų vadas Emin Bey, kad iš-
gelbėtų savo gyvybę, kai turkų
vicekaralius pradėjo skersti ma-
melukus vadinamoje "kraujo puo-
toje".

Tas įvykis ir mamelukai šian-
dien vaidina rolę pogrindžio ju-
dėjime, nukreiptame prieš Ga-
mal Abdel Nasserį.

Pradžioje mamelukai, kaip jų
vardas sako, buvo turkų "preky-
biniai vergai", kurie XI šimtme-
tyje atvyko kaip kareiviai į Egiptą
ir čia sudarė garsųjį Sirit-
jos-Egipto valdovų Edžubidų rai-
telių korpa. Bet netrukus jie taip

įsigalėjo, kad valdovus keitė pa-
gal savo norus ir pusantro šim-
to metų buvo faktiniai Egipto val-
dytojai. Ir osmanams kraštą į-
jungus imperijon, neilgai truko,
kol mamelukai atgavo savo galią,
neklusydamai nei Konstantino-
polio sultono, nei jo vicekaraliaus
Kaire. Napoleono pergalė prie
Egipto piramidžių taip pat tik
trumpam laikui buvo pakeitusi
tą būklę. Po to turkų sultonas
savo vicekaraliumi į Egiptą pa-
skyrė albaną musulmoną Mehmed
Ali, paskutinisios Egipto dinas-
tijos įkūrėją ir karaliaus Faru-
ko prosenį. Mehmed nusprendė
pats pasidaryti suvereniniu Nilo
krašto valdovu ir nusikratyti tiek
sultonų, tiek mamelukais.

1811 kovo 1 jis sukvietė 470
žymiausių mamelukų vadų į vai-
šes, kurios vėliau istorijon pa-
teko "kruvinosios puotos" vardu.
Ko iškilmingiausiai pasipuošę,
jojo mamelukai ant grynakraujų
arabų veislės žirgų į Kairo tvir-
tovę. Stengdamasis parodyti pri-

deramą garbę, Mehmed Ali jiems
leido joti iki pat vaišių sa-
lės durų, o po vaišių pakvie-
tė pasijodinėti aplinkui tvir-
tovę. Nors prieky jojo pats vice-
karalius. Tačiau, vos tik prajo-
jus didžiulius vartus, staiga
užkrito sunkios durys. 470
mamelukų su savo palydovais ir
tarnais atsidūrė siaurame tvir-
tovės kieme. Apie tūkstantis vice-
karaliaus šaulių ir tarnų atida-
rė tankią ugnį į uždarytusius.
Kiemo ankštumas, pasibaigė ir
suzveisti arkliai, netikėtas užpuo-
limas neleidė pasmerktiesiems
gintis. 469 mamelukų vadau su
maždaug 560 tarnų ir palydovų
žuvo tame kieme.

Tik vienų vienas vyras išgel-
bėjo savo gyvybę: Emin Bey,
vienas drąsiausių raitelių visoje
arabų pasaulio istorijoje. Per
pirmąją kulipų krušą jis buvo
lengvai sužeistas. Tada jis
spustelėjo pentinus, ir arabiš-
kas eržilas milžinišku šuoliu
šoko per mūrą į Nilo bangas.
Ištikimasis arklis, atsimušęs į
vandenį, ištiško į gabalus, ta-
čiau Emin Bey pasisekė pasiekti
antrą Nilo krantą ir pabėgti į
Tripolį. Jis ten išgyveno dar 40
metų ir sukurstė eilę sąmokslų
prieš Mehmed Ali ir jo įpėdinį
Ibrahim el Awal.

Šiandien Nasserius grasina pa-
sipriešinimo sąjūdis, kuris vadi-
nasi "mamelukų įpėdiniais" arba
"Emin Bey sąjūdžiu". Organiza-
ciją didžiąja dalimi sudaro in-
telektualai ir studentai, tačiau
jų eilėse esą ir armijos kari-
ninkų. Jų nacionalizmas griežtai
prieštarauja panarabiškam na-
cionalizmui, kurį skelbia Nas-
seris. "Mamelukų partizanai"
teigia, kad egiptiečiai nesą joki
arabai, kad krašto ateitis slypinti
ne panarabizme, o ekspansijoje
į Nilo aukštupį, į natūralų Egipto
užnugarį, į juodąją Afriką. Nas-
seris savo panarabiškame pa-
mišime pražiopsojęs Sudaną ir
Libiją sujungti su Egiptu.

"Egiptas yra afrikinis, o ne
azijsinis kraštas", neseniai buvo
rašyta vienoje Emin Bey sąjū-
džio proklamacijoje, cirkulia-
vusioje po Kairo universitetą.
"Egiptas buvo jau valstybė, ka-
da dar nebuvo nei arabų, nei
islamo. Mes esame mahome-
tonai, kaip ir turkai, irančiai, in-
doneziečiai, malajiečiai ir pa-
kistaniečiai, kurie, kaip ir
mes, taip pat nėra arabai".

Emin-Bey sąjūdis nešaukia
viešai akcijai prieš Nasserį. Bet
vis dėlto, o gal ir dėlto, Kai-
re ši organizacija laikoma itin
pavojainga. Proklamacijos ir bro-
šiūros, einančios iš rankų į ran-
kas, primena "kraujo puotą" ir
Emin Bey figūrą.

Netrukus grupė studentų, pas
kuriuos buvo rasta tokių "mame-
lukinių", proklamacijų, bus tei-
siami už platinimą raštų, kurie
griaužia valstybės saugumą.

(tp)

"ŽINOJIMAS YRA JEGA"

WORLD BOOK ENCYCLOPEDIA

Leidžiamas Field Enterprises Educational Corp.
Chicago, Ill.

Geriausias vadovas jūsų studijoms. Daug prisidės prie
jūsų bendrų žinių praturtinimo.

Šis veikalas yra reto tikslumo su autoretetingu teks-
tu, todėl ir yra rekomenduotinas kiekvienai šeimai įsigyti.
Populiarumas yra neabejotinas, nes pirmąja enciklo-
pedijų rinkoje.

Šį modernišką veikalą galima įsigyti gana lengvomis
sąlygom.

Kreiptis pas V. Apanių. Tel. PO 1-5614

12518 Lake Shore Blvd.

Cleveland 8, Ohio. (18)

LIETUVIŠKI SCRIAI, JUODA DUONA. AUKŠ-
ČIAUSIOS RŪŠIES RUKYTI KUMPIAI. DESROS
IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAU-
NAMI KRAUTUVĖJE

MARTHA & PETER LISAUSKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWainig 4-8087

Prekes siunčiame ir per paštą.

ĮŠKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠĮ KUPONĄ

Prašau atsiųsti

Nurodykit prekę

Nurodykit adresą:

Name

No.

Street

City

State

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai.
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų
pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

Dešimtmetis Tėvų Jezuitų rašomiems laiškam

Minėjimo pranešėjas-vedėjas Vyt. Kasniūnas.

Tėvų Jėzuitų leidžiamas žurnalas Laiškai Lietuviams, sausio 31 d. atšventė savo dešimtmetį. Dešimtmečio atžymėjimui skirta akademija, sutraukusi arti 400 žmonių, įvyko Jaunimo Centro salėje.

Pradėta kun. J. Vaišnio, SJ sukalbėta invocacija bei visų sugiedotu Lietuvos himnu. Paskui duotas žodis Valdui Adamkavičiui. Jis įdomiai (vienas dvasiškis teisingai pastebėjo, kad ir labai protingai) nesigilindamas, peržvelgė žurnalo dešimties metų kelią.

Savo apžvalginame žodyje V. Adamkavičius išryškino turinį, kuris be religinių straipsnių pasižymi tautiškumu, tolerancija ir, bend-

rai, auklėjančia dvasia. V. Adamkavičius pabrėžė, kad tėvai jėzuitai bus bene pirmieji pradėję viešai ir drąsiai nagrinėti krikščionybę, svarstyti būdingesnius religijos klausimus ir, svarbiausia, taisyti pasitaikančias klaidas. Jo žodžiais tariant, blogas yra paukštis, kuris teršia savo lizdą. Tačiau tas paukštis darosi dar blogesnis, jei nebando lizdo išvalyti.

Verta pastebėti, kad V. Adamkavičiaus pakvietimas buvo iššaukęs įvairių kalbų, kalbėlių. Vieni į pakvietimą žiūrėjo su nepasitenkinimu, kiti su nustebimu, o kai kurie, konservatyvesni katalikai, net bandė priekaištauti tėvams jėzuitams. Aišku, rengėjai nepabugo ir nepakluso kitų norams. Neatrodė, kad jie būtų apsirikę, nes prelegento žodis buvo sklandus, ati-

"Laiškai Lietuviams" vaišių metu kun. J. Kubilius pilsto svečiams šampaną...

"Laiškų Lietuviams" dešimtmečio minėjimo dalyviai. Pirmoj eilėj sėdi "Laiškai Lietuviams" redaktorius kun. J. Vaišny, konsulas dr. P. Daužvardis, V. Šimkus ir kiti, V. Noreikos nuotrauka

džiai išklausytas ir palydėtas gausiais plovimais.

Prieš prasidedant koncertinei programai, Laiškai Lietuviams konkurso jūrų komisijos pirmininkas prof. A. Liaugminas ir komisijos narė G. Musteikytė paskelbė konkurso pasekmes. Premijos atiteko: A. Jasiųtei-Kižienei \$50.00 už straipsnį "Perlas žaizdose", E. Pipiraitei - Tomarienei \$30.00 už novelę "Šilkiniai pančiai" ir J. Kojeliui \$20.00 už rašinį "Šviesioji žmogaus vaikystė". Premijų mecenatas — kun. J. Prunskis.

Koncertinėje dalyje pasirodė visa eilė jaunųjų menininkų. Pradžioje N. Jankutė skaitė savo eilėraščius, M. Mačiulis skambino pianinu ir Dirvos konkurso premijuota N. Linkevičiūtė padainavo solo. Toliau sekė baletas. Atliko K. Žebrauskaitė, A. Tamošiūnaitė ir J. Jonikaitė. Vėliau dar scenoje pasirodė seserys Blandytės su ištraukomis iš poetų, smuikininkas N. Paulionis ir solo dainavusi K. Bankevičienė. Programa baigta K. Jarošiūnaitės ir A. Ginchiauskaitės, drauge su J. Jonikaite, pašoktais šokiais.

Nors programos dalyvių priskaityta iki keliolikos, tačiau klausytojams jie nepabodo. Kiekvienam dalyviui galima su mielu noru pridėti šiltą ir pagirtiną žodį. Visiems linkėtina sėkmės, o labiausiai aštuonmečiui pianistui Mindaugui Mačiuliui.

Programos dalyviams akomponavo Vl. Jakubėnas ir M. Motekaitis. Programą nuotaikingai ir gyvai pravedė Vyt. Kasniūnas.

Būta ir vaišių. Jos vyko apatinės patalpos ir jomis pasirūpino artimesnieji žurnalo bičiuliai. Čionai pasi- vaišinta gardžiais valgiais ir tokioms progoms labai tinkančiu šampanu. Vaišių metu kalbas pasakė konsulas dr. P. Daužvardis, provinciolas B. Krištanavičius, redaktorius kun. J. Vaišny, kun. J. Prunskis, poetė J. Augustaitytė - Vaičiūnienė, dailininkas A. Varnas, prof. M. Kriščiūnas, dr. J. Meškauskas ir O. Zailskienė. Skautės redaktorių kun. J. Vaišnį apdovanojo Lietuvos Istoriniu albumu. Vaišių metu dr. Milda ir Stasys Budriai patiekė staigmeną.

Jie paskyrė \$100.00 sekančių metų premijoms.

P. Liep.

Jaunasis pianistas M. Mačiulis

Dirvos skaitytojai kviečiami atidaryti taupymo sąskaitas lietuvių vedamoj Taupymo Bendrovėj, kuri:

- moka 4% metinius dividendus (dividendai išmokami birželio 30 d. ir gruodžio 31 d.)
- apmoka visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL Federal SAVINGS
and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanouskas, Pres.

RŪSTI SIENA

STASIUS BŪDAVAS

(Ištrauka iš spaudos draudimo laikus vaizduojančios apysakos)

(5)

O kareiviai ant sienos vis slankiojo vienas paskui kitą. Nueidavo į vieną galą, ten pastovėdavo ir vėl atgal traukdavo. Kartais atrodydavo, jog ten jau visas ištuštėjo, ir tik bereikia per sieną šokti. Bet staiga, tartum iš velėnos, vėl išlisdavo keli šešėliai ir slinkdavo sulipę į vieną gniuzulą.

— Ale kur Jurgis galėjo prapulti? — prakalbėjo Rapolas.

— Nesirūpink, aš numanau, jis greit sugrįš. Man atrodo, jis nubėgo kur nors toliau kitos vietos paieškoti.

Rapolas nieko neatsakė, tik pašoko nuo žemės ir gyvai įsikibo į sieną.

— Veizėk, ponaiti, ten jau vėl tuščia pasidarė, — ir jis dar labiau įtempė žvilgsnį, — o jeigu mes taip paslinktumėm arčiau ir gerai nuveizėję šoktumėm į aną pusę. Kaip ponaitis mįsliji?

— Ne, Gelžini, taip būtų negerai. Bertašui tik bėdos pridarytumėm. Dar palaukim, jis vistiek turi sugrįžti.

— Ponaiti, tamsta Bertašiaus dar nepažįsti. Šiandien jis labai susimaišęs, ir su juo visko gali atsitikti. Mačiau,

kad jis be galvos, ir tik tik valdėsi. Ilgai taip jis neišturės...

— Aš jį suprantu. Juk pasiliko plikas kaip pirštas. Be žemės gabalo, be savųjų. Ir šiandien tokia baisi diena, toks išniekinimas... — Kanteikis staiga nutilo, ištiesė kaklą ir, kiek palaukęs pašoko ant kojų, — Gelžini, veizėk kas ten, — parodė jis į Bertašiaus sodybą.

— Per vardą Dievo! — šuktelėjo Rapolas, — ale tai biauzybės! Tikriausiai jie ten papirosais užkrėtė. Prisi-gėrė ir užsvilino. Mes visą vakarą su Jurgiu šnekejom, kad ten gerai nepasibaigs... Veizėk, veizėk, ponaiti, kaip ugnis į viršų muša.

Abu stovėjo įsitempę ir kurį laiką tylėjo. Bertašiaus sodyboje ugnis vis šoko aukšty, spausdama į viršų tirtų dūmų debesį. Jo apačia buvo tamsiai paraudusi, tartum didelė sutinusi votis.

Greit ten pašoko nauji ugnies smaigaliai, lipdami vis aukšty, bet tuoj pavargdami ir krisdami atgal. Buvo matyti, kaip ten įsimaišė vėjas ir pradėjo ugnį lenkti į vieną šoną.

Juodu išgirdo ten moterų klyksmą. Keliuose tarpuose prasiveržė ir vyrų balsų maurojimas.

— Ponaiti, ten rugių kaugė dega, — riktelėjo Rapolas, — tikriausiai kaugė.

— Ten jau visas dega, Gelžini, visas į liepsną pavirto, — Kanteikis buvo susijaudinęs.

Juodu pagavo smalsumas, paliko lagaminą ir pabėgė gerą gabalą į sodybos pusę.

— Ponaiti, nenuiekim per daug toli, — pasakė Rapolas.

Juodu sustojo ir pasilipo ant kupsto. Dabar gaisras buvo jau aiškiai matyti. Liepsnos mėtėsi į visas šalis, bet vėjas lenkė jas labiau į tą šoną, kur buvo cerkvė.

— Ponaiti, ar matai, ten vėl dūmai išsiveržė.

— Matau, matau, turbūt daržinė, trobą ar ką kitą

uždegė. Ale mudu sėskimės, nestovėkim, bijau, kad nepamatytų.

Rapolas dar vis tebestovėjo. Žiūrėjo kaip sušalęs. — Krisk ant žemės! — stipriai patraukė jį Kanteikis ir Rapolas čia pat sudribo, — ar girdi kas ten? — parodė studentas į sienos pusę.

Juodu rūpestingai įsiklausė. Pasieniu bildėjo sunkūs ir greitai žingsniai.

— Maskoliai, ponaiti, tikrai ten maskoliai, — šnibždėjo atsigulęs Rapolas, — reikia dabar gerai į sieną įsivežėti. Ir jeigu kaip, tai nieko nebelaikim ir maunam į aną pusę.

Juodu buvo susitraukę prie pat žemės, tačiau kaklus laikė ištempę kiek tik galėdami.

Vėjas virš sodybos darėsi vis piktesnis. Nešė jis liepsnas kaip kokias raudonas skaras. O dūmų debesį kreipė vis į vieną šoną, tartum kokį sunkų vežimą.

— Ponaiti, veizėk, jau į cerkvę kimba! — Rapolas atsiklaupė ir nutvėrė Kanteikio ranką.

Anasis nieko neatsakė nasiliko ir toliau ant pilvo išsitiesęs, tik labiau kaklą ištempė.

Ten buvo jau matyti kaip ugnis apkrisdavo bokštą ir vėl staiga atšokdavo. Bet kol kas dar nedegė, tiktai mažos liepsnelės blaškėsi aplink cerkvę kaip raudonos bitės.

O šauksmas ten kilo vis židesnis ir baisesnis. Kažkas užsikorė ant bokšto. Netrukus ten pakibo dar keli vyrai ir blaškėsi.

— Klausyk, Gelžini, aš jau susirūpinau. Sakyk, kur mūsų Bertašius?

— Ir man galva jau sukasi, — nerimo Rapolas, — ponaiti, kodėl tamsta nenori manęs klausyti? Eikim arčiau sienos ir paveizėkim kas ten darosi.

(Bus daugiau)

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
Henderson 1-6344

Lithuanian Newspaper •
Issued in Cleveland every
Mon., Wed., and Fri. except
in case of Holidays • Pub-
lished by American Lithu-
anian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit)
• Editor-in-chief: Balys
Gaidžiūnas • Subscription per
year: \$10.00. Single copy 10
cents • Second Class Postage
Paid at Cleveland, Ohio.

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris
kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penkta-
dieniais, išskyrus šventes.
Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė,
R. Mieželis, J. Paplėnas, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Neišsisukinėkim, duoti reikia

Visi ruošiamės Nepriklausomybės šventei. Daug kur
ji bus švenčiama jau ateinančią sekmadienį, kitur už savai-
tės ar vėliau. Ir iš ateinančių žinių matyti, kad veikėjai
stengiasi sudaryti tokią programą, kuri patenkintų ir
praktiškai mėgstančių klausyti, ir meninę nuotaiką su-
sidaryti, ir prigesusį entuziazmą iš kasdienybės išjudinti.
Kai kur yra pasižadėjusių dalyvauti ir įtakingesnių šio
krašto politikų. Rašau kai kur, nes dar yra nemažai vie-
tovių, kur nepajėgiama sumegsti rimtesnių ryšių. O gal,
teisingiau pasakius, nepajėgiama savo veikla įrodyti, kad
pas mus tie įtakingesnieji neateidami gali daug pralai-
mėti.

Drauge su Nepriklausomybės šventės minėjimais čia
surištas ir metinės duoklės atidavimas Lietuvos laisvės
reikalams. Vienur ta duoklė renkama lankantis į namus,
kitur surenkama minėjimo metu. Dar kitur iš anksto iš-
siuntinėjami specialiai paruošti laišukai. Žodžiu, daroma
taip, kaip kurioj kolonijoje galima daugiau surinkti. Tik
tų aukų rinkėjai nusiskundžia, kad metai iš metų iš au-
kotojų išgirstama daugiau priekaištų, o ir surenkamos
sumos kai kur pastoviai mažėja.

Čia, šventės išvakarėse, neverta dar kartą priminti
tąs priežastis, kurios yra šios būklės kaltininkai. Jas visi
daugiau ar mažiau gerai žino. Tik stebėtina, kad arba tos
priežastys vėžio žingsniu šalinamos arba visiškai į jas
nekreipiama dėmesio. O kai nekreipiama dėmesio, tai ir
apie geresnius davinius netenka kalbėti. Bet tai dar kar-
tą patvirtina, kad centre sėdima pakankamai užsispy-
rusių kietasprandžių. Na, bet įvykiai ir laikas anksčiau
ar vėliau išmoks. Tik, žinoma, vėliau išmoks, didesnius
nuostolius bendram reikalui padarys.

Jeigu jau šiame krašte taip įprasta, kad laisvės rei-
kalams duoklės atiduodamos Nepriklausomybės šventę
švenčiant, tai taip ir reikia padaryti. O neduoti, atsilal-
binėti, kad tas ar anas veidas nepatinka, yra tik niekus
nepateisinamas atsilalbinėjimas. Dažniausia po juo sle-
piasi ir bendros pareigos užmiršimas, ir šykštumas ir ki-
tokie išsisukinėjimai.

Jei nepatinka duoti vieniems, duok kitiems. Jei ne-
patinka duoti politiniams centrams, duok kultūriniais.
Bet duok. Be pinigų nieko negalima padaryti. Jo visi sto-
koja. Dažnai dėl mūsų šykštumo stovi daug nenudirbtų
darbų. O juos galima nudirbti ir Lietuvai daug gero pa-
daryti. Tik reikia, kad su savo duokle įsijungtų ne vien
tie, kurie visur duoda, bet visi lietuviai. Daug ir mažiau
uždėbantieji. Duodantieji pagal savo pajėgumą, bet ne
šabloniškai, po vieną ar du dolerius, kaip dauguma daro.
O dabar dejuoti, kad nėra iš ko duoti, daugiau negu nuo-
dėmė. Tik į ligas ir kitokias nelaimes pakliuvusieji gali
būti išimtis, o ne tie, kurie aiškinasi, kad jie visko prisipi-
rko, tiek daug turi mokėjimų, kad duos vėliau, kada
tuos reikalus aptvarkys. Ir, žinoma, vėliau dar daugiau
prisipirks, ir taip pastoviai išsisukinės.

Nepriklausomybės šventę visiems lietuviams didžiau-
sia šventė. Geriausia ją sutikti, atlikus visas pareigas,
kokias tik uždeda mūsų lietuviškoji kilmė ir dabartinės
sąlygos. Ir tai atlikim greit, dosniai, net kitus ragindami
atlikti.

B. G.

ATSAKYMAS DR. M. ANYSUI

Lietuvos Nepriklausomybės
Tautos Toronto Komitetas, su-
darytas iš Toronte veikiančių:
Kanos Lietuvos Tautinės Są-
jungos, Lietuvos Atgimimo Są-
jūdžio, Lietuvos Laisvės Kovo-
tojų Sąjungos ir Lietuvos Resis-
tencinės Santarvės organizacijų
atstovų, dėl tilpusio vasario mėn.
4 d. Tėviškės Žiburiuose Nr.
5 dr. M. Anyso straipsnio "Tau-
tos Fondas ir Tautos Fondas"
pareiškia:

Tamsta savo straipsnyje drą-
siai pareiškdamas nuomonę apie
Toronto lietuvių visuomenės ne-
siorientavimą veikiančių fondų
reikalais, tikriausiai sau pa-
taikė. Be to, pateikdamas elgę
kitų nesuderinamų su tikrove
faktų, kaip tik įrodė, kad esat
tolokai atsilikę nuo čia pat tikro-
vėje vykstančių lietuvių visuo-
meninio gyvenimo reiškinį.

Iš Tamstos straipsnio atrodo,
kad dar šiandien neskiriant
Kanos Lietuvos Bendruomenės
nuo Vliko su Tautos Fondu ir
net nežinot, kad Vasario 16 d.
viešus minėjimus Toronte ruošia
KLB Toronto Apylinkė.

Tamstos pasakymą, "jeigu ji
(LNT) varo atskirą nuo Vliko po-
litiką, ji neturėtų maišyti Tautos
Fondo daromuose paren-
gimuose" norime patikslinti ta
prasme, kad LNT savo vedamoje
politikoje nuo Vliko nepriklausomai
ir Tautos Fondo parengimus ne-
silanko, nes tokių Vasario 16 d.
parengimų Toronte nėra. Tautos
Fondas yra Vliko organas, o ne
KL Bendruomenės ir tik KL
Bendruomenė yra Vasario 16 d.
minėjimo rengėjas, kuri kaip še-
imininkas nustato ir minėjimo
tvarką.

Tamstos pareiškimas Toronto
apylinkės vadovybės adresu dėl
1959 m. vasario 16 d. minėjimo,
kad LNF buvo leista rinkti aukas
dėl valdybos pirmininko pa-
lankios laikysenos ir valdybos
pilno nesiorientavimo, yra įzei-
džiantis ir pažeminęs Bendruo-
menės vadovybę už suteiktą Jums
privilegiją rinkti aukas.

Dėl Tamstos keliamo pripa-
žinimo juridinės ir moralinės
teisės LN Fondui dalyvauti aukų
rinkimuose bendruomenės ruo-
šiamuose viešuose Vasario 16 d.
minėjimuose, mes manome, kad

Lietuvių kūriniai stipriai romantinės prigimties...

Stasio Baro koncertas Bostone

Nedažnai pasitaikančių
muzikinė šventė buvo Bos-
tone sausio 29 d. vakare. Iš
Chicagos atvyko mūsų pa-
garsėjęs tenoras Stasys Ba-
ras, lydimas pianisto Aleks.
Kučiūno, ir pats vienas tą
vakarą, Jordan Hall atliko
sudėtingą ir nelengvą kon-
certo programą. St. Baro
koncertą surengė Baltų
Draugijos Valdyba. Kaip
jau šiame laikraštyje buvo
minėta, apie tuos koncer-
tus visada atsiliepia didžio-
ji Bostono spauda. Galvoju,
kad Dirvos skaitytojams
yra įdomu sužinoti, ką kiti
apie lietuvių dainininką kal-
ba, todėl visų pirma duodu
tų atsiliepimų ištraukas.

The Science Monitor, pa-
našaus lygio dienraštis,
kaip The New York Times,
savo recenzento B. M. Žo-
džiais papasakojo apie Bal-
tų d-ją ir jos koncertus, su-
minėjo programos kompozio-
torius, pasakė, kur St. Ba-
ras dainavimą meną studi-
javo ir taręs, kad vakar
akompaniatorius Al. Kučiū-
nas yra Lyrų Operos Chica-
goj dirigento asistentas,
apie St. Barą štai kaip rašo:

"Mr. Baras turi galingą
balsą, pasižymintį gilumu
ir jėga. Sodrus ir gerai mo-
duliuojamas, balsas yra
stiprus ir ypač gerai valdo-
mas aukštajame registre.
Taip pat jis manifestuoja
didelį (laisvą) plaukimą.
Mr. Baras turi sunkumo,
kai jam reikia parodyti šili-
mą, reikalingą išreikšti
jausmų, kuris yra būtinas
dainos ar arijos minčiai nu-

skaidinti. Jo atlikta Verdi
"Celeste Aida" buvo stangi
ir neįtikinama, nes meilės
liepsna joje buvo visiškai
dingusi. Brahms "Auf dem
Kirchhofe" ir "Meine Liebe
ist gruen" buvo padainuotos
su įsijautimu, atseit, tuo
buvo parodyta tų dainų ge-
ros muzikos vertė.

Lietuvių kūrinių pasiro-
dė esą stipriai romantinės
prigimties. Ypačiai miela
daina buvo Ežerėlis, dainuo-
janti apie tarpkalnių ežerą
ir jame plūduriuojančias
valtis. Šia Jakubėno daina
yra įdomu sužinoti, ką kiti
apie lietuvių dainininką kal-
ba, todėl visų pirma duodu
tų atsiliepimų ištraukas.

The Boston Globe recen-
zentas Kevin Kelly, taip pat
paminėjęs Baltų d-jos kon-
certus, svarbesnius progra-
mos dalykus ir tai, kad D-ja
ši kartą parodė puikų teno-
rą Stasį Barą. Tiesiogiai
apie dainininką rašo:

"Programa buvo ambicin-
ga ir, nors ne visa vienoda-
me lygy atlikta, bet Baras
dainavo su jėgos kupinu
laisvumu. Jis turi nepaprastą
(splendid) tenorą, kurio
technika ir stilius yra pa-
kankamai išbulintai. Balso
pobūdis yra pažymėtinas,
bet blankesnis yra artistiš-
kumas aukštajame registre.
Apatiniame ir viduriniame
registruose balso apimtis ir
kokybė niekad neprarado
kontrolės. Koncertą jis pra-
dėjo su Donaudy "Vaghissi-
ma sembianza", Handelio
"Ne men con l'ombre" ir
Carissimi "Vittoria, mio
core". Tos dainos buvo pa-
dainuotos rimtai ir gerai,
bet geriausias vokalinis
darbas pirmojo vakaro da-
ly pasirodė esą lietuvių
kompozitorių kūriniai, trys
trumpos muzikinės poemos.
Pirmoji, Gruodžio "Rudens
tylumoje", kalba apie ramią
rudenio mirtį; antroji, Ja-
kubėno "Ežerėlis", apie eže-
rą, valtis ir irklininkus; tre-
čioji, Banaičio "Aš per nak-
tį", apie meilės ilgesį. Jos
buvo padainuotos su drama-
tiniu tikrumu. Arijos, ypa-
čiai Nessun dorma iš Pucci-
ni Turandot, buvo atliktos
su jėga ir artistiškuumu".

Trečiasis didžiųjų dien-
raščių The Boston Herald
koncerto recenzijos nedavė,
tik šiltu reportažu gana iš-
samiai paminėjo Stasio Ba-
ro pasirodymą.

Kaip matom, kiti apie
mūsų dainininką atsiliepė
palankiai ir gana objekty-
viai. Lietuvio ausims ir šir-
džiai, savaime suprantama,
tas koncertas buvo žymiai
gražesnis ir sėkmingesnis.
Jei Bostono didžiosios spau-
dos recenzentai nesutarė dėl
Stasio Baro balso aukš-
tojo registro, tai muzika-
liam lietuviui jau po dviejų
trijų atliktų dainų buvo
aišku, kad dainininkas yra
neabejotinas viešpatys visų
savo balso registų. Stasio
Baro balso tembras yra
nuostabaus grožio, to balso
jėga yra iš tokių, kuri gana
retai pasitaiko, jo muzikinė
kultūra išaugusi ir subren-
dusi. Gal truputį teisūs sve-
timieji, kai jie kimba prie
kūrinio atlikimo, prie įsijau-
timo ir pajutimo. Tai inter-
pretacijos reikalas, labai
plonas ir subtilus reikalas,
kurio niekad iš karto neap-
valdo net ir labai didelio ta-
lento dainininkai. Interpre-
tacijos tobulybė ateina su
sceninio darbo patyrimu, su
nuolatinio degimo scenoje.
žinodami, kad mūsų Stasys
Baras yra banko tarnauto-
jas, turime stebėtis, kad ir

jo dainuojamų dalykų atli-
kimas šiame koncerte pasi-
rodė esąs didelės pažangos
ženkle. Tikrai gražiai ir su
giliu įsijautimu buvo padai-
nuotos ne tik visos liet.
kompozitorių dainos, bet
pirmosios koncerto dalių
klasikai, vokiečiai Schuma-
nn'as ir Brahms'as, Gion-
dano André Chenier mono-
logas ir ta pati arija iš Pu-
ccini Turandot. Verdi Cele-
ste Aida buvo dainuojama po
gana sunkių Gruodžio, Ja-
kubėno ir Banaičio dainų,
tad nenuostabu, kad pasiju-
to nuovargis ir dingo meilė
Aidai. Be to, visą pirmąją
koncerto dalį gana šaltoka
buvo ir klausytojų tarpe,
kurie blogai jautėsi greičia-
usia todėl, kad nepajėgė
prilipdyti salės...

Kalbant apie liet. kompo-
zitorių dainas, ne tik šiame
koncerte dainuotas, bet ap-
lamai — susidaro rimtas
įspūdis, kad mūsų muzikos

kūrėjai nepakankamai gerai
pažįsta vokalinių meną ir
žmogiškojo balso prigimtį.
Tuo tarpu išimtį sudaro tik
Č. Sasnauskas, St. Šimkus
ir A. Kačanauskas, kurių
pirmasis ir paskutinis bu-
vo patys dainininkai. Vis
dėlo, kai rašoma balsui, ne-
derėtų pamiršti, jog jis nėra
dūda.

Maloni staigmena buvo
Aleksandro Kučiūno pasiro-
dymas Bostone. Buvęs
Valst. Operos koncertmeis-
teris, dabar Chicagos lietu-
vių operos dirigentas ir Ly-
ric Operos dirigento asis-
tentas, akompaniatoriaus
krėslė reikišėsi, kaip pajėgi
muzikinė asmenybė, moka-
nti savo darbą, turinti puikią
pianistinę techniką ir didelį
akompanavimo meno paty-
rimą. Neabejotina, kad Al.
Kučiūno dalyvavimas St.
Baro koncerto meninį lygį
ne tik pakėlė, bet ir padėjo
jį išlaikyti reikalingo aukš-
tumo.

Stasio Baro koncerte
klausytojų tikrai galėjo bū-
ti žymiai daugiau. Prastas
reikalas, kad į tą koncertą
nepasistengė ateiti daugiau
lietuvių, kurių čia yra tiek,
kad lengvai tą patį vakarą
užpildytų tris tokias sales.
St. S.

ATGAIVINKIME DVASIĄ, KURIA PRABOČIAI GYNĖ

Visi kviečiami į Welland, Milžino Paunksmės pamatyti

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS
prasmė kiekvienam lietuviui
šiandien yra visai aiški ir bet
kokie papildomi priminimai dėl
jos reikšmės lietuvių tautai gal
būtų nebereikalingi. Jos reikšmę
šiandien reikalinga tik jaunajai
kartai giliai įskiepyti. Tą pa-
daryti lengviau galėsime šią di-
džiąją šventę tinkamai švėsda-
mi ir parodydami savos tautos
didingą praeitį, kurioje atsispin-
di lietuvių tautos ryžtas ir ko-
vingumas už savo egzistenciją.
Tokioje dvasoje šiais metais
VASARIO 16-toji bus švenčiama
Niagaros pusiasalyje, Merri-
ton Community Centre Hall, 8,
m. vasario 20 dieną.

Šiai šventei duodamas visai
naujas žanras. Vietoj paskaitų
bei prakalbų-gyvas Lietuvos is-
torijos paveikslas, B. Srugos
3 veiksmų 9 paveikslų trilogiška
istorijos kronika "MILŽINO
PAUNKSMĖ". Šis veikalas šiuo
metu visam lietuviškam pasau-
lyje yra rimčiausias ir įdomia-
usias ir išpildomas geriausių ak-
torių.

Todėl tolimiausių apylinkių vi-
si lietuviai nuoširdžiai kviečia-

mi šioje šventėje dalyvauti. Ypa-
tingai prašome paraginti jaunimą,
kad nepraleistų progos pa-
matyti šį didįjį veikalą, kuriame
gražiai atsispindi lietuvių tautos
praetis.

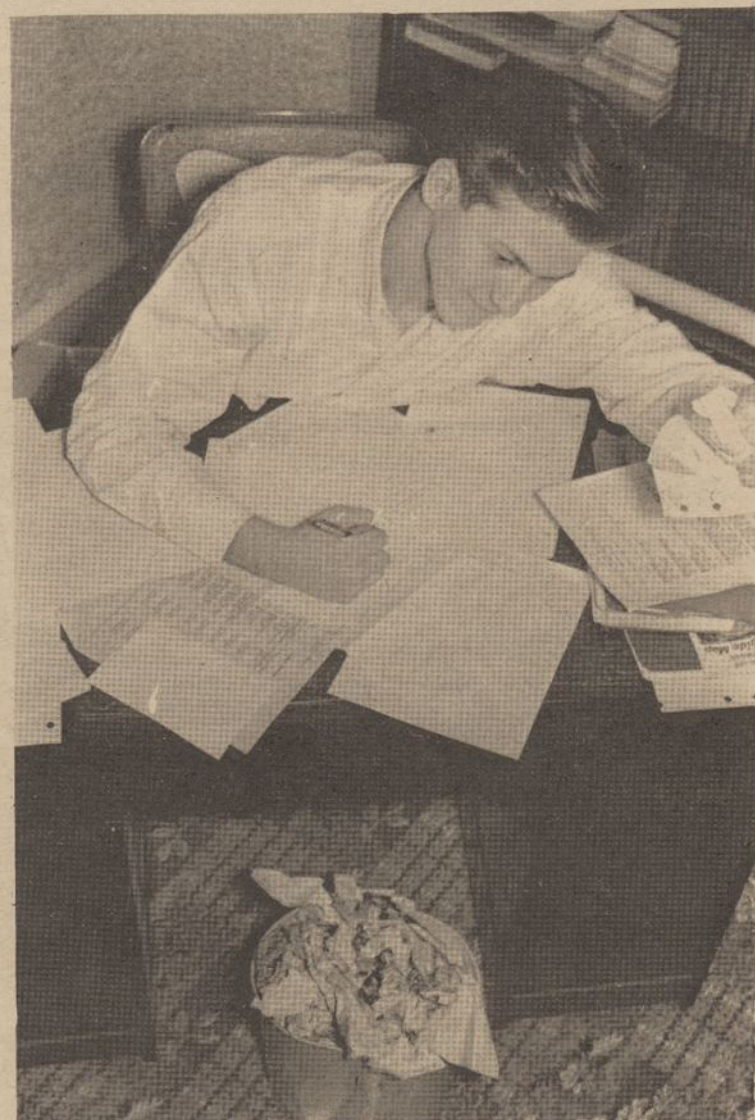
Šventės programoje Minė-
jimas, kuris prasidės invokaci-
ja, ją atliks Tėv. Barnabas, toliau
tylos minutė, Tautos himnas ir
trumpas įvados žodis, kuri pa-
sakys KLB Krašto Valdybos pir-
min. Stepas Kęsgaila, Meninėje
dalyje Montrealio Lietuvių Dramo-
s Teatras vaidina "Milžino
Paunksmę". Po to, šokiai, bu-
fetas ir kiti įvairumai.

Organizacijos dalyvauna su sa-
vo vėliavomis.

Saie atvара nuo 12 val. Pra-
džia 4 val. p.p. Meninė dalis
prasidės punktualiai 5 val. p.p.
Vasario 16-tos dienos minė-
jimo iškilmingos pamaldos įvyks
sekančią dieną, vasario 21 d.,
sekmadienį, 10 val. prieš piet,
lietuvių parapijos bažnyčioje, 75
Rolls Ave., St. Catharines, Ont.

Wellando ir St. Catharines
Apylinkių Valdybos

Konkursinė nuotrauka Nr. 34

Kęstutis Gaižutis norėtų būti skautų suelgoj, bet ne prietu
"namų darbų"...

Akimirksnių kronikos

Bronys Raila

"Mes norim daugiau ryšių"...

Mes nevožėm
Kaitrios dievų ugnies,
Kiti iš mūsų pavogė tą ugnį,
Palikę mums
Tik vergo grandines,
Tik sielvartą,
Tik ilgesį bedugnį
Ir degančias krūtineje žaizdas...

Mes ėjom klūpdami
Per juodą naktį,
Per naktį,
Užgesinusią žvaigždes,
Kol keršto ugnimi pradėjo degti
Širdy išlikusi
Šviesių dienų yltis...

Juozas Macevičius

Algis Mateika savo pranešime
nuolat ir nuolat, įvairiais būdais
ir atžvilgiais vis grįžta prie
tos pačios minties: mes norime
daugiau ryšių su užsienio lietuvių,
su pasauliu...

Per pastaruosius porą trejetą
metų (jis rašo) mūsų tarybinuose
laikraščiuose vis dažniau ga-
lėdavom pasakyti, kad užsienio
lietuviai, tie pabėgėliai, tautos
atplaišos, hitlerininkai ir išda-
vikai šmeižia Tarybų Sąjungą,
šmeižia Tarybų Lietuvą. Jie dega
kerštu, švaistosi grasinimais ir
kitais prieštarybiniais išpuo-
liais. Mus vadina tautos išgamo-
mis, nors patys esą pasidavę
vakarų imperialistams ir su jų
pagalba siųsdavę į Lietuvą ban-
ditus ramiems tarybinams žmo-
nėms užmušinėti...

☆

Kaip yra iš tikrųjų, sunku pati-
krinti, bet norėtume pabrėžti, kad
vis dėlto mes neturime už ką
ant jų per daug pykti.

Priešingai, mes norėtume kaip
galima daugiau ir įvairių kon-
taktų su jumis. Kad jūs galėtumėte
daugiau apsilankyti pas mus,
kad mes dažniau galėtume išva-
žiuoti užsienin ir laisvai su-
sitikti. Kad mes ir jūs vieni
kitus dažniau savo akimis pama-
tytume. Neužtenka laiškų, kurie
tarybinio saugumo kontroliuoja-
mi. Nieko tikrai įdomaus nepasa-
ko tie viešieji tarybinės spaudos
pikti atsiliepimai apie jus, kaip
ir jūsų aštrūs atsiliepimai apie
tarybinį gyvenimą. Slaptų kanalų,
pogrindžio ryšių mes vengiame,
jų negalime sužinoti. Per daug
dabar būtų rizikos ir per brangi
kaina, o konkrečios naudos ne
kažinkiek ar visai jokios.

Mes norėtume normalių ryšių.
Iš tų lietuvių, kurie užsienyje
lankėsi su sportininkų, meni-
ninkų, jaunimo, kultūrininkų eks-
kursijomis ar patekdavo į visa-
sąjungines delegacijas, ne vienas
čia grįžęs intymiai prasiūda-
vo, kad pasitaikančiuose susiti-
kimuose su užsienio lietuviais jie
gerai nesijausdavo. Tik vienas
kitas temėdavo tokių išvykų me-
tu pabėgti ir pabėgo. Kiti visai
neketino bėgti ir nebėgs. Bet
jų kontaktai būdavo varžomi, vis
priežiūra, kontrolė iš palydovų
pusės. Ypač būna nemalonu, kai
kontrolieriais ir vadovais yra ru-
sai. Kaip tuomet sklandžiai ir
įtikinamai begalima kalbėti apie
lietuviškumą, lietuvių laisvę ir
gerą mūsų gyvenimą, jeigu jie
mato, kad čia pat stovi rusai,
nuo kurių mes priklausome,

kurie kiekvienam mūsų žingsniui
ir žodžiui dirguoja?

Mums tai buvo įrodymas, kaip
rusai mumis nepasitiki, ir drau-
ge gėda prieš užsienio lietuvius,
kuriems turėjome sakyti, kad e-
sime "laimingi ir laisvi".

Taip yra pasakojęs ne vienas
iš tų lietuvių, kuriems teko lan-
kytis užsieniuose.

☆

Mums labai norėtųsi, kad už-
sienio lietuviai dažniau galėtų
apsilankyti Lietuvoje. Mums vi-
sada rūpi, ar jiems suprantama
mūsų laikysena santykiuose
su rusais ir Maskva.

Čia mes žinome ir matome,
kad pas mus daug padaryta ir
pastatyta. Bet tik išvykę užsie-
nin mūsų žmonės pamato, kad
ir visur kitur taip pat daug, dar
daugiau padaroma ir pastatoma.
Tai mums padeda susidaryti
tikresnę nuomonę, patiems
galvoti, o ne tik vis klausyti
ir akiai tikėti, ką kasdien kala
partijos propagandos biuro-
kratai.

Žymieji Lietuvos rutulininkai:
Kristina Keturakytė ir Adolfas
Varanuskas. Keturakytė pernai
du kartus pakartojo Lietuvos re-
kordą 14,17, o Varanuskas pa-
gerino savo Lietuvos rekordą
iki 17,99 metrų. Varanuskas
išrinktas geriausiu 1959 m. Lie-
tuvos sportininku. "Jie didžiuo-
jasi kai ant mėgstinukų dėvi už-
rašą LIETUVA..."

Mes norėtume, kad ko dau-
giau lietuvių, jeigu tik jiems
būtų leidžiama, lankytųsi Lie-
tuvoje. Nežiūrint visokių juokin-
gų nuotykių, mums vistiek patiko
pastarieji lietuvių amerikiečių
apsilankymai. Tai vis dėlto lie-
tuviai, užsieniečiai, "iš pačios
Amerikos"... Jie komunistai, bet
ir tas jų komunizmas kitoks,
nuoširdesnis, idealistiškesnis,
naivesnis, ne toks sausas ir nusi-
bodus, kaip mūsų partinių biuro-
kratų.

Neilgai jie čia su tokiu "ko-
munizmu" vazotųsi, jeigu turė-
tų ilgiau pagyventi. Pirmojoje
ekskursijoje buvo maždaug visi
raudoni, matyt, rūpestingai at-
rinkti. Bet jau antrojoje buvo ir
neutralių, o trečiojoje pasireiškė
vienas kitas jau kaip visai anti-

tarybinis. Gal Amerikoje ir tokie
laiko save komunistais, bet mū-
sų akimis, mūsų leninizmo žino-
vams tai atrodė visai kitaip.

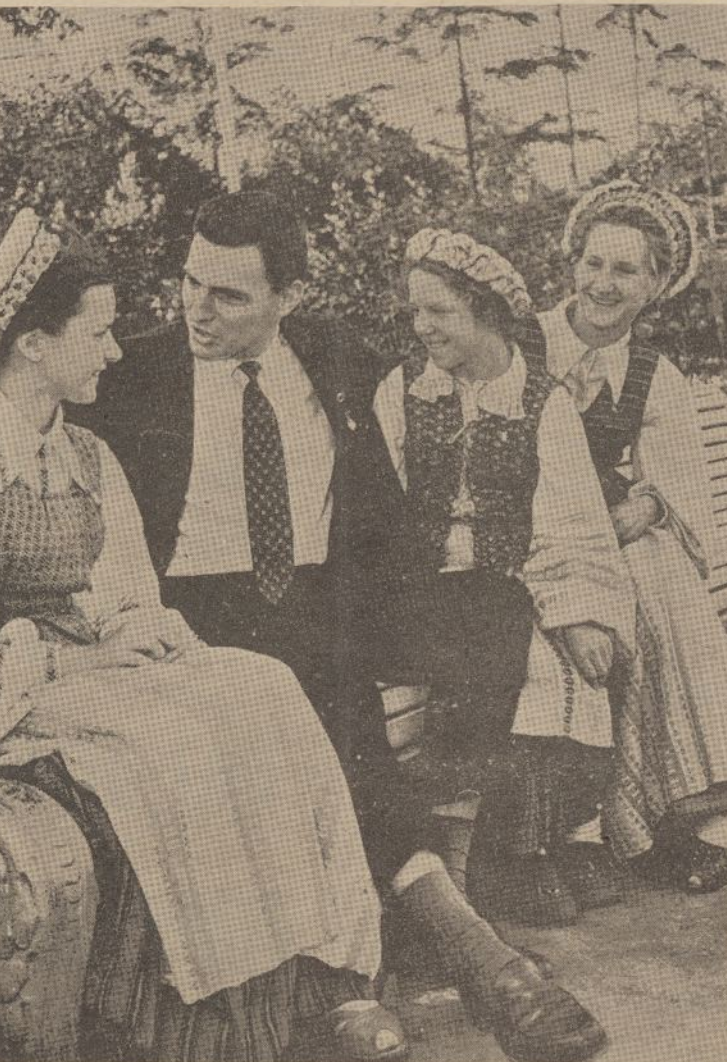
Nežinome, kiek jiems buvo iš
tikrųjų įdomūs ir naudingi jų
atsilankymai. Bet mums jie tu-
rėjo naudoti, kartais visai prak-
tiškos. Mums patikdavo, kai jie
pradėdavo kritikuoti mūsų trū-
kumus. Pavyzdžiui, vienas iš-
kritikavo tarybines išviesas. Ki-
tas viešai pasipiktino, kad Vil-
niaus aerodromo patalpose nėra
kabiklių, kur švarką pasikabinti.
Patikėkite, išviesas jau gerina-
mos, ir kabiklės ten jau įtaisytos!
Už tokias kritikas, kurios pa-
deda taisyti gyvenimą, mes dė-
kingi: kai svetimas nusiskundžia,
greičiau paklauso.

Ar mūsų broliai lietuviai jiems
galėjo pasisakyti viską, ką
galvoja, tai abejotina. Ekskur-
santai per daug aiškiai buvo pri-
statyti, kaip tarybinės santvarkos
draugai, o tokiais ne kiekvienas
pasitikės. Bet kai kurie iš jų
turėjo progą pasikalbėti su se-
nais draugais, su artimais gi-
minėmis. Čia kas kita: nemaža
tikros tiesos galėjo išgirsti, o
tas gal vėliau atsilieps ir mū-
sų "amerikoniškiems komu-
nistams"...

☆

Iš mūsų tarybinės spaudos taip
pat kartais sužinome, kad užsie-
nio lietuvių ir ypač pokario pa-
bėgėlių tarpe esama daug poli-
tinių partijų, 10 ar net daugiau.
Visos, kurios buvo nepriklausomo-
mybės laikais, ir dar daugiau.
Jų skurtumai čia neryškinami,
pasakoma trumpai: visur tas pats
klerikalizmas, fašizmas ar so-
cialfašizmas, visi vienodi ame-
rikinių imperialistų nusamdinti

skalikai, pasenusios atmosferos...
Tokių užsienio lietuvių pasi-
skirstymą pagal senų partijų mo-

Trys lietuvaitės tautiniuose rūbuose, atrodo džiaugiasi, galėjusios
pasikalbėti su amerikiečiu turistu Maskvoje laike parodos...

delius mes taip pat laikytume at-
gyvenusius. Dabartinėje Lietuvos
ekonominėje, socialinėje ir
dvasinėje struktūroje jam bebūtų
labai nedaug realaus pagrindo.
Tai jau istorija, kuria mažai kas
besidomėtų, tam nėra nei ga-
limybių, nei medžiagos. Nauja
tarybinė visuomenė susijusi su
dabartimi, ne su praeitimi. O
mūsų sąlygos ir nuotaikos visai
pasikeitusios. Jei dar prieš 10-13
metų, Stalino epochoje, buvo kaž-
koks bailsas, kruvinas chaosas, iš
vienos pusės partizanai, iš kitos
siautė rusų teroras, tai šiandien
toji klaukuma jau priklauso at-
siminimų sričiai.

Šiandien jau išsirutuliojo nauja
visuomenė, kitas tipas, kita pa-
dėtis. Tarybinė lietuvių visuo-
menė jau labai aiški ir pati lie-
tuvių tauta dabar nebe tokia vie-
ninga, o gerokai susiskaldžiusi.
Taigi, savo visuomenėje mes jau
turime atskirus kodus, skir-
tingas "partijas", nors jos turbūt
visai kitokios, negu anos prie-
karinės. Vienaime sparne yra va-

dinami "sibiriokai". Lengva su-
prasti, kad jie savaip galvoja ir
savaip laikosi. Jei kurie nepri-
sitaikė naujai santvarkai, jų li-
kimas kasdien kabo ant siūlo.

Kitame sparne yra partijos
elitas, "geriausi liaudies sūnūs",
privilegiuota klasė, naujieji
ponai, tarybiniai buržuai, visi-
škai ištikimi Maskvai ir rusams,
vykdo Maskvos valią ir už tai
naudojasi kaip galima didesniais
malonumais. Tarybinės visuo-
menės dauguma, o ypač liaudis
jų nemėgsta, nekenčia, visai pa-
juokia, bet bijo.

Taip visuomet būna valdovams,
bet ypač tokiems, kurie patys net
nėra valdovai, o tik kitų valdo-
vų valios klusnūs tarnai. Jie pa-
tys tai žino, bet daug nesijau-
dina. Kol partija tvirtai savo ran-
koje laikys visą Rusiją, ir jie
laikysis. Rūpestis tik, kad su-
spėti prisitaikinti partijos lini-
jos pasikeitimams, kad tik nepa-
daryti per daug klaidų. Doresnieji
iš jų raminausi, kad tuo jie "pa-
deda išlikti lietuvių tautai", nes
kitai viską užgožtų vieni rusai
ar kiti atėjūnai sovietikai. Vis-
dėlto jų tarpe esama ir tokių,
kurie pasvajoja apie savarankiš-
ką "lietuvišką komunizmą"...

☆

Tarp tų dviejų sparnų išsi-
tiesia labai įvairi kita sovietinė
visuomenė.

Tokie, kurie nuo sovietinės
santvarkos materialiai ir mora-
liai daug nukentėjo. Tokie, kurie
visai mažai tenkentėjo, sklan-
džiai prisitaikė ir jaučia, kad
jiems "normaliai gyvenasi". Pa-
galiau tokie, kurie nieko nenū-
kentėjo, o naujojoje santvarkoje
net stipriau atsistojo ant kojų:
tapo turtingesni, gavo mokslo,
prapažinimo, garbės. Jie nuo-
širdžiai gina sovietinę santvarką,
nebenorėtų pasikeitimų, nenorėtų
"kapitalizmo grįžimo", kuris juos
vėl gal nustumtų apačion.

Tarp tokių grupių išlaikyti vie-
ningą nuomonę ir nuotaiką, su-
sipausti, pasiekti solidarumo vi-
sais klausimais jau nelengva ar
net labai sunku. Lietuviški mask-
viniai komunistai ir rusai tuo
naudojasi.

Mums kitiems dabar tai viena
iš svarbiausių ir sunkiausių
problemų. Pagalvojame, kad už-
sienio lietuvių "partijos", mus
geriau pažinusios, gal daugiau
užsikrės "revizionizmo" dvasia,
nebesivadovaus senomis, jau iš-
nykusiomis socialinėmis ir idė-
jinėmis kategorijomis. Ir gal
pajieškos naujesnių kelių bei
priemonių, kaip mūsų lietuvišką
nusiistatymą čia palaikyti, mums

Krepšininkė Jūratė Daktaraitė (Kauno Žalgiris), 1959 m. lapkričio - gruodžio mėn. su Sovietų Sąjungos
rinktine viešėjusi JAV, New Yorke kalbasi su New Yorko lietuvių "Sporto" žurnalo bendradarbiu.
"Mūsų sportininkai nebūna patenkinti, kai užsienyje juos verčia dėvėti uniformas su rusiškais rai-
dėmis (SSSR) ir visur juos lydi rusų politrukai..."

Sp. to nuotrauka

padėti, bent mus geriau suprasti.
Jei seniesiems tas būtų per sunku
norėtųsi daugiau ko tikėtis iš jau-
nimo.

O dėl savo naujųjų "partijų"
čia mes irgi tikimės, kad patys
būdami jauni ir artimai bendrau-
dami su tūkstančiais priaugančio
lietuviško jaunimo - jieško-
sime ir surasime bendrą kalbą
ir siekius, kurie mus jungtų.

Nėra jokios abejonės: - mes
visi esame ir liksime lietuviškai
Pradedant nuo sibiorkų, koldi-
kiečių, tarybinų inteligentų, ligi
komjaunuolių ir net daugelio
partinių komunistų...

Sekančioje kronikoje: - Dvi
garsios tautos - lietuviai ir gru-
zinai (ir kiti vaizdai)...

PAIEŠKOMI

Augulis, Vytautas-Vyta, Vin-
cento sūnus, gyvenęs Kaune ir
Panevėžyje.

Gydra, Pranciškus, Ignaco sū-
nus, iš Pagudonės - Užmarkijos
km., Nevarėnų vl., Telšių apsk.
Januševičius, Jonas, Antano
sūnus, iš Žvagiūčių km., Papilio
vl., Biržų apsk.

Kalvaitis, Juozas ir Jurgis, nuo
Bartininkų.

Karpuška (buvęs Maleiška),
Daumantas.

Kazlauskas, Konstantinas, gy-
venęs Cleveland, Ohio.

Krollytė (Kroll), Augustė Em-
ma, ir Olga, Juliaus ir Lenos
dukterys, iš Palapiškių km., iš-
tekėjusių pavardės: Wendler,
Schamo, ir Schopp.

Kuprevičius, Jonas, Mykolo
sūnus.

Liesis, Antanas ir Bronius,
gyvenę Jurbarko.

Makauskienė, Ona, ir jos se-
suo Pečkenė, Agota.

Markūnas, Lauras, Kazio sū-
nus, iš Žemaitkiemio val.

Mažeika, Vincas, Vincas sūnus,
gimęs 1898 m. vasario 4 d.

Pečkenė, Agota ir jos sesuo
Makauskienė, Ona.

Rūkas, Antanas, Vinco sūnus,
gim. Tauragės apsk.

Schreiber - Dilbaitė, Ona (An-
na), iš Gurklių km., gyveno Col-
linsville.

Šklerienė, Ale, Mykolo dukrė,
ir jos dukterys Aldona ir Jura-
tė, Alfonso dukterys.

Žilinskaitė - Žilinskienė, Ona,
iš Ivantiškių km., Raudenio vl.,
Marijampolės ap. Amerikoje iš-
tekėjo už Mykolo Žilinsko.

Ieškomieji arba žinantieji apie
juos maloniai prašomi atsiliepti:
Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N.Y.

S. Butautas, vienas žymiausių Lietuvos krepšininkų, o dabar Sovietų Sąjungos moterų krepšinio
rinktinės treneris, po laimėtų rungtynių New Yorke Madison Square Gardene, dalinasi išpuodžiais su
Sovietų Sąjungos moterų krepšinio rinktinės (1959 m. pasaulio meistrės) žaidikėmis. Jūratė Dakta-
raitė duoda jam lietuvių "Sporto" žurnalo numerį.

Sporto nuotrauka

J. Matulaitienės vadovaujama tautinių šokių grupė New Yorke šoka "Sadutė". V. Maželio nuotrauka

CHICAGOS LIETUVIŲ ŽINIOS

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Minėjimas Chicagoje šiame įvyksta sekmadienį, vasario 14 d. 1 val. 30 min. p. pietų, Marijos Aukšt. Mokyklos salėje. Šventėje dalyvaus ir pasakys kalbą J.A.C. Senatorius Paul Douglas. Meninę dalį išpildys solistas St. Baras, p. Kalėdinskaitė, Dainavos Ansamblis ir tautinių šokių grupė "Žilvitis".

TAUTINIAI ŠOKIAI NORTHWESTERN UNIVERSITETE

Vasario 14 d. Chicago Dance Council ruošia šokių festivalį, kur pakviesta ir lietuvių tautinių šokių grupė "Ateitis", va-

dovaujama Bruno Šotas. Festivalis įvyks Thorne Hall, Northwestern universitete. Lietuviai išpildys dalį programos.

JAU IŠEJO PREMIJUOTAS ŠVAISTO ROMANAS

Ilgokai lauktas išėjo Juozo Švaisto romanas "Jo sužadėtinė". Išleido Lietuvių Knygų Klubas. Viršelis dail. Jono Pilipausko, daras malonų išpūdi. Baigiamas spausdinti tos pačios leidyklos leidžiamas rašyt. Vytauto Alanto romanas "Tarp dviejų gyvenimų".

JAUNAS DAIL. J. TRIČYS

Vokietijoje mokslus tik pradėjęs ir juos tęsias Chicagoje dail.

Jonas Tričys, pasirodęs eilėje parodų ir Dainavos ansambliui dekoracijų darymu, paskutiniu laiku užsiima graviūromis. Baigė medyje išgraviuoti Čiurlionies galerijos ženklelį. Kitąmet numato suruošti ir savo darbų parodą. J. Tričys yra dar jaunąs, gabus ir darbštus savo srities darbininkas.

TVARKO KUN. IGN. BOREIŠIO BIBLIOTEKĄ

Tėvai jėzuitai, gavę didelę ir brangią dovaną a.a. kun. Ig. Boreišio 30,000 tomų knygy bei periodikos biblioteką, pradėjo ją tvarkyti-kataloguoti, įrengti lentynas. Darbas užtruks apie pusmetį. Biblioteka patalpinta Jaunimo Centro patalpose.

ANGLŲ KALBOS KURSAI

Nuo vasario 1 d. Brighton Parko lietuvių parapijos mokykloje, pirmadieniais ir trečiadieniais, nuo 6:30 iki 8:30 val. veikia anglų kalbos kursai.

BENDRUOMENĖS BRIGHTON PARKO APYLINKĖ

Vasario 16 minėjimą rengia vasario 21 d. 10 val. bus paimamos, o 3 val. p. pietų parapijos salėje iškilmingas minėjimas.

RACINE

KVIEČIA Į MINĖJIMĄ

Amerikos Lietuvių Tarybos Racine, Wis. skyrius ruošia Nepriklausomybės šventės minėjimą, vasario 14 d., sekmadienį, 2 val. 30 min. p.p. šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 815 Park Ave., Racine, Wis.

Minėjime dalyvaus ir pasakys kalbą kongrm. Gerald T. Flynn (D) Wis. Taip pat kalbės L. Dargis, Milwaukee, Wis.

Meninėje programoje pasirodys moterų choras, vedamas R. Sraders ir Kenosha-Racine liet. jaunimo tautinių šokių ratelis.

Valstijos gubernatorius ir Racine miesto burmistras išleido atatinamas proklamcijas, skelbiančias Vasario 16 Lietuvos respublikos dieną.

Maloniai kviečiame visus Racine ir kaimyninių kolonijų tautiečius gausiai dalyvauti šioje mums lietuviams brangioje šventėje. Dalyvaukite visi ir būkime punktualūs.

ALT skyrius

Dar apie Mutual Fondus

Jurgis Jakubonis Dirvoje (97 Nr., 1959 m.) parašė straipsnį apie Mutual Fondus, smulkiai nupasakodamas Fondų veiklą, jų kapitalus ir investuotojų pramatomą naudą, jeigu pinigai būtų ten sudėti.

K. S. Karpus Dirvoje (2 Nr., 1960 m.) nurodinėja, kad Jurgis Jakubonis rekomenduoja lietuviams tolimą, svetimą, spekuliatyvią biznį Atrodytu, kad nori žmones atbaidyti nuo Mutual Fondų, nusakydamas, kad ten sėdi spekuliantai ir kad dalis į Fondus sudėtų pinigų gali žūti.

Visi žinome, kad Amerikos ekonominis gyvenimas

E. CHICAGO

Kun. I. Vičiūro pagerbimas

Šv. Pranciškaus parapijos klebono kun. Igno Vičiūro pagerbimo pobūvis - banketas įvyko sausio mėn. 31 d. parapijos salėje, Harbor, Indiana.

Įvykusį pobūvį - banketą atidarė Antanas Rimkus, kuris pakvietė vedėju p. Meškauską. Neapseita ir be meninės programos, kurią išpildė parapijos choras ir pradžios mokyklos mokiniai.

Vaišių metu kun. kleboną Igną Vičiūrą sveikino: parapijos pradžios mokyklos mokinių vardu 8 skyriaus mokinys Uosis Juodvalkis, East Chicagos Bendruomenės vardu J. Rimkūnas, Tautinės Sąjungos East Chicagos skyriaus vardu Kazimieras Pocius ir kitos organizacijos bei pavieni asmenys.

Pobūvyje dalyvavo per 300 dalyvių, kuriuos šiltai priėmė ir skaniai pavaišino.

Pobūvio-banketo paruošimu rūpinosi parapijos choro vedėjas Antanas Rimkus, padedant choristams ir kitiems talkininkams.

Pakenė

bazuojasi privačiu kapitalu ir niekas negali taip autoritetingai, kaip ponas Karpus, tvirtinti, kad štai į Mutual Fondus sudėti pinigai žūs, o kitur idėti pinigai augs. Kojinėse laikyti pinigus ir pavojinga ir ne-naudinga. Bankeliuose laikyti pinigus irgi nelabai apsimoka, nes gale metų gaus dividendą apie 4 procentus beveik tiek pat ir pinigų pirkimo galia nukrinta. Tai reiškia, kiek doleris uždirba, tiek ir pradirba.

Investuoti pinigus į nejudamą turtą ne visi gali, nes reikalinga to turto priežiūra, o laiko nėra — vieni dirba, kiti mokosi mokyklose, o pagaliau nevisi sugeba gyvenamus namus administruoti. Nieko nesakau apie savo nuosavo namo priežiūrą, kur pats savininkas gyvena.

dai, kiek man žinoma, daugiausiai tik tokių bendrovių akcijos turi savo portfelyje. Mutual Fondų K. Karpus priskaito apie 190. Vieni jų yra didesni su bilijonu ar keliais šimtais milijonų dolerių investavimu, kiti mažesni, vos su keliais milijonais. Vieni jau veikia daugiau negu 20 metų, kiti neseniai įsikūrę.

Vieton bendro atgrasini-mo, investuotojams būtų naudos smulkiau žinoti apie tuos Fondus ir turėti daugiau faktų. Kaip tuos faktus turės, pats investuotojas apsispręs kaip pasielgti. Jo nepaveiks nei pagražinti raginimai, nei nepagrįsti atbaidymai.

Rašant šį straipsniuką, po ranka turėjau vieno iš Mutual Fondų veiklos davinį, kuriuos ir patiekiu šio laikraščio skaitytojams.

WELLINGTONO MUTUAL FONDAS

	Gruodžio 31, 59	Gruodžio 31, 58	Gruodžio 31, 57
Netto aktyvų vertė 1 akcijai	\$14.15	\$13.88	\$11.56
Netto aktyvai	1,017,221,524.00	857,964,256.00	604,578,038.00
Akcijų skaičius	71,878,981	61,904,290	52,309,760

Tad lieka ieškoti kitų priemonių, kaip ir kur savo pinigus investuoti, kad jie augtų.

Jurgis Jakubonis, man rodos, aiškiai pasisako, K. Karpus jokių patarimų neduoda, tik tenkinasi pagazdinimu. Jis gazdina, kad tūkstančiai bendrovių kasmet bankrotuoja, bet tai yra daugiausiai mažos, naujos, plačiau nežinomos bendrovės. Kitas dalykas yra su didelėmis, senomis, visoje Amerikoje ir pasaulyje žinomomis bendrovėmis, kurių akcijos yra parduodamos New Yorko biržoje. Konservatyvūs investuotojai daugiausiai tik tokiose bendrovėse ir investuoja.

Būtų įdomu žinoti, kiek 1959 m. bankrutavo bendrovių, kurių akcijos buvo New Yorko biržoje? Mutual Fon-

Netto aktyvai — tai yra rinkos vertė visų tų akcijų, kurias fondas turi nupirkęs už investuotojų pinigus, atėmus skolas. Mutual Fondai paprastai nesinaudoja kreditais ir perka akcijas biržoje tik už investuotojų grynus pinigus. Todėl skolų fondai arba visai neturi arba tos skolos yra labai mažos ir laikinio pobūdžio. Pirmą kartą 1959 metais šio fondo aktyvai pasiekė vieną bilijoną dolerių.

Netto vertė vienai akcijai yra gaunama, padalinus fondo netto aktyvų vertę iš fondo išleistų akcijų skaičiaus. Per 2 metus akcijos vertė pakilo nuo \$11.56 iki \$14.15. 1958 metais kilimas buvo žymiai didesnis negu 1959 metais.

Vincentas Gudaitis, Chicago, Ill.

"Laiškai Lietuviams" konkurso jury komisijos pirmininkas prof. A. Liaugminas ir narė Gr. Musteikytė. V. Noreikos nuotrauka

MIAMI, Fla

RENGIASI MINĖJIMUI

Šiais metais į ALTo darbą įsijungė septynios vietinės organizacijos, kurios pasiuntė savo atstovus. Tat ir Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimu rūpinasi šios organizacijos: M.L.A.P. Klubas, M.L. Moterų Social Clubas, S.L.A. 44ta kuopa A.L.T. Sandaros 52 kuopa, R. K. Moterų Sąjunga, Miamio Lietuvių Choras ir BALFo 141 skyrius iš Hollywood, Fla.

Minėjimas įvyks vasario 14 d. Miamio Lietuvių Klubo patalpose - 3655 N.W. 34th St. Pradžia 2 val. po pietų. Žadėjo minėjime dalyvauti Miamio miesto burmistras, Meninę dalį išpildys Miamio Lietuvių Choras ir Baltic Trio kuriam vadovauja Anita Karn (Navickaitė). Po minėjimo svečiai galės pasivaikinti skaniais lietuviškais valgiais, Otaip pat pasižioti prie gero orkestro. Minėjime dalyvavimas nemokamas. Alto skyriaus valdyba nuosirdžiai kviečia vietas lietuvių ir svečių minėjime dalyvauti.

Vasario 16 minėjimo proga, Lietuvos laisvinimo reikalams aukas paskyrė šios organizacijos: Miamio Lietuvių Klubas - \$ 35.00, S.L.A. 44ta kuopa - 25 dol., Miamio Lietuvių Moterų Social Klubas - 25 dol., L. Moterų Sąjunga 5 dol.

Minėjime negalintieji dalyvauti savo auką Lietuvos laisvinimo reikalams galite įteikti arba pasiųsti skyriaus išd. V. Skupeikiai - 1309 N. 24th Ave., Hollywood, Fla. arba skyriaus pirm. Antanui Zdainiui - 1611 Mayo St. Hollywood, Fla. Pominėjimo visu aukotojų vardai bus paskelbti spaudoje. Visiems aukotojams skyriaus valdyba iš anksto tariu nuosirdų acili!

V. Skupeika

BOSTON

Nauja ramovėnų valdyba

Sausio 31 d. South Bostono Lietuvių Piliečių Klubo patalpoje įvykusiame metiniame susirinkime Bostono ramovėnai išsirinko naują valdybą, kuri pareigomis pasiskirstė: inž. Viktoras Kubilius — pirmininkas, Bronius Utenis — išd. ir Albinas Šležas — sekretorius.

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti

Geriausai sveikinimai ir linkėjimai visiems mūsų draugams ir rėmėjams

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.

The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave., N. E. Phone: MA 1-2075

Listen to Rudolph Ringwall and his "Memorable Music" WJW Radio, Monday thru Friday, 7:05-7:30 P.M.

J.S.AUTO SERVICE

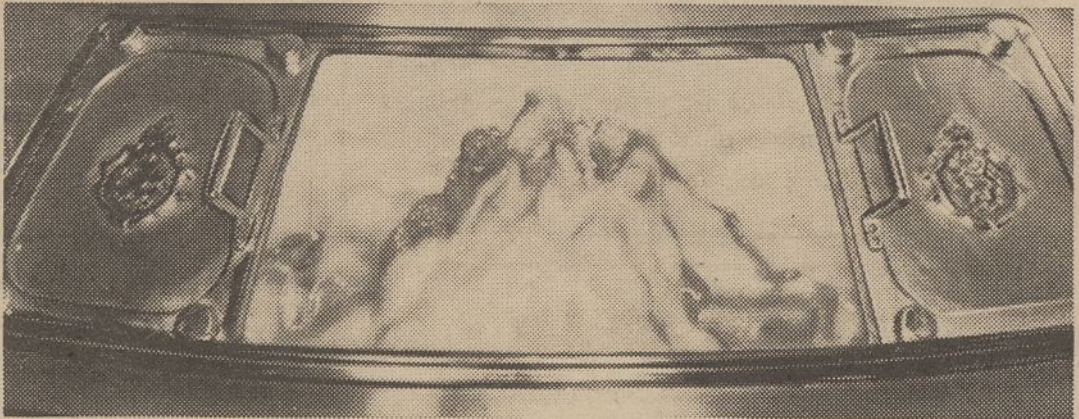
Sav. J. Švarcas
1254 Addison Rd.
Cleveland 3, Ohio

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas. Motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas.

24 hours towing

Atidaryta nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Dienos telef.: HE 1-6352 Nakties tel.: LI 1-4611

KADANGI STROH'S YRA UGNIM VERDAMAS, TAI JOKS KITAS AMERIKOJE ALUS NETURI STROH'S SKONIO

Virimas, kurį jūs matote viršų vykstant virimo katile, yra gaunamas iš atviros ugnies, katilo apačioje. Šis didelis karštis duoda geriausią skonį iš geriausių mišinių... padaro Stroh's lengvesnį ir švelnesnį. Naudokitės gaivinančiu skurtumu Amerikos vieninteliu ugnim-verdamu alumi šiandien!

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Jums patiks

Stroh's

yra šviesesnis!

Dabar už vietinės kainas

CLEVELANDO ŽINIOS

• **Edwardas Saukevičius** yra "Superior Ave. Business Men's Ass'n" pirmininkas. Jo iniciatyva vyksta eilė pasitarimų svarstant aktualiuosius to rajono klausimus.

• **Clevelande** šiuo metu kitomis kalbomis išeina: 4 dienas, 1 tris kartus per savaitę (Dirva) ir 11 savaitraščių. Prieš naujus metus sustoję vienintelis slovakių kalba ejęs savaitraščių.

• **Kazys ir Ona Karpiai** vasario 14 d. išvažiuoja atostogauti į Floridą.

• **Istorikas J. Jakštas** skaitys paskaitą Tautinės Sąjungos rengiamame Vasario 16 minėjime, kuris įvyks vasario 13 d., 6 v. v., dr. inž. Alg. Navvyčio rezidencijoje, 10823 Magnolia Drive. Visi kviečiami dalyvauti.

• **Išvyksta Floridon Dr. S. Tamošaičio** dukterė Aldona su vyru Dr. Lyon ir dukrele. Taip pat ir p. Andrijauskienė, Tamošaitienės motina, Sustos Dr. S. Tamošaičio namuose.

• **Širdingai dėkoju** mane aplankiusiems: Norai Jocienei, Jadzei Pikturnienei, Izabelei Stankaitienei, Izabelei Navickienei, Onutei Jokubaitienei, Kostelijai Naurušienei, Adelei Šulgienai, Agnutei Sabaliauskienai, Annai Narevičiūtei, Agotelei Navickai, V. Amšėjui, M. Blaškevičiui, K. Mineai ir kitiems nuoširdus ačiū! **Genė Beržinskis**

• **Intynės Arenoje** įvyks šis ketvirtadienis. Susitiks Angelo Poffo su Yukon Eric, Bus ir kitos poros.

• **Jonas Kazlauskas**, Dirvos bendradarbis ekonominių klausimais, kaip ir kiekvienais metais pildo **income tax** pareiškimus. Pildytojai dėl laiko susitaria telefonu RE 1-7222.

A LARGE BRICK BUILDING BY OWNER

Store 24x50 — 6 lopely living rooms above. Is a grocery in meats could be converted to other business. East 169th & Grovewood. Call KE 1-1254. (18)

• **Lietuvis elektrikas** atlieka elektros įvedimus ir įvairius taisymo darbus. Šaukti telefonu MU 1-5295.

LNT PAREIŠKIMAS RYŠIU SU LNF 1959 m. APYSKAITA

Tarptautinės politikos vystymasis ir jo sudarytų aplinkybių klostymasis 1959 metais nesudarė progų tokiems įžymiesiems veiksams, kurių pasekmė būtų galėjusi būti apčiuopiama pažanga į Lietuvos laisvę.

Tad LNT tebetęsia pastangas pažinti ir sekti gyvenimo eigą bolševizmo ir rusų imperializmo užplūstoj Lietuvoj.

LNT tebededa pastangas kad būtų juntama dvasinio ryšio bei solidarumo dvasios tarp tautiečių svetur ir Lietuvoj.

LNT savo dalyvavimu ir lėšomis remia skelbimą atviros kovos prieš patį didįjį tautų nelaisvės židinį, — prieš bolševizmo ir rusų imperializmo centrą.

LNT deda pastangų atkreipti į Lietuvos likimą dėmesį tų tautų visuomenių bei vadovybių, kurios įgyja laisvę dabar, kai Lietuva ją yra praradusi; ir stengiasi pasakyti joms, kaip ir kam Lietuvos laisvė prarasta.

LNT padeda organizuotam jaunimui ruošti viešajai veiklai Lietuvos labui, ir padeda tokioje veikloje jau dabar pasireikšti.

Tokia linkme LNT pastangos buvo kreipiamos todėl, kad šiuo metu tokiose srityse atliekamieji dalykai apčiuopiamai padeda jei ne tiesiog Lietuvos laisvės atgavimui pagreitinti, tai bent tam reikalingoms pajėgoms bei pozicijoms palaikyti. Tuos dalykus LNT 1959 metais darė tiek, kiek leido turimi intelektualiniai ir Lietuvos Nepriklausomybės Fondo finansiniai ištekliai.

ŠIE PASTARIEJI ištekliai buvo kuklūs žymia dalimi ir dėl LNT organų susilaikymo nuo įsakmų raginimų aukoti daugiau lėšų veiklos reikalam. Visuomenė tačiau gali ir pati paraginti LNT organus daugiau padaryti, sudėdama daugiau lėšų.

1960-tųjų metų veikla irgi priklauso iš vienos pusės nuo politinių sąlygų, iš kitos — nuo LNT dalyvių sudėsimų lėšų kiekio.

Kaip matyti iš LNF apyskaitų, LNT stengiasi visų fondo lėšų neišnaudoti, stengiasi turėti atsargą svarbesniems reikalam, kurie gali atsirasti iš anksto nenumatyti. Tačiau pakankamai rimtų atsargų tikrai rimtam atvejui L.N. Fonde nėra ir nebuvo susikaupta. Todėl, LNT/V, šiaip jau manydama, kad ateinančiais metais reikalai bus maždaug panašūs, kaip ir perėjusiais metais, šalia paprastų užsimojimų, šalia "normalios" darbų programos, siūlo dar vieną kaip ir programos punktą, būtent:

1960 metais sudarykime Lietuvos Nepriklausomybės Fonde papildomą atsargą lėšų, kad būtų galima drąsiai sutikti netikėtai ištikusį svarbų, su Lietuvos laisvės reikalu aiškiai susijusį uždavinį!

Visus kviečiame pagalvoti, kiek šiais metais skirsime su Lietuva susijusiems "kasdieniniams" reikalam ir kiek dar pridėsime nekasdieniškai svarbiam reikalui, kuris juk gali

ištikti betkurią dieną. Kiek mums kam toks reikalas vertas? Pa-lyginkime, kiek šimet aukosime kaikiuriems kitiems reikalam: pramogoms, rūkalams, gėralams bei pasaulėžiūrinėms savo organizacijoms, labdarybei, bažnyčiai, spaudai, mokslui... ir nutarkime, su kuriuo iš tų reikalų lygiai ar aukščiau įvertinsime, tegu dar ir nežinoma, bet svarbų Lietuvos reikalą? Pagalvokime, ir būkime teisingi Lietuvai!

LNT Valdyba

LNF PAJAMŲ—IŠLAIDŲ 1959 m. APYSKAITA

Paskelbtas likutis 1959 m. sausio 1 dienai \$1,634.74.

Išraukta 1958 metų išlaida (LNT Eur. k-to veiklos programai) \$200.90.

Ištaisyta liekanos suma \$1,433.84.

1959 m. pajamos: Calif. 10.00; Conn 172.00; Ill. 215.00; Mar. 26.00; Mass. 5.00; Mich. 403; N.J. 117.50; N.Y. 215.27; Ohio 5.00; Penn. 112.00; Canada 748.90; Kiti 103.00...\$2,132.67 - 3,566.51.

1959 m. išlaidos: LNF admin. ir lėšų telkimui (Vald. ir viet.) 149.26.

LNT: rašt. 60.00, kelion. 64.95, Pašt. telef. 27.16, ryšiams su kt. org. 26.60...\$178.71 Lietuvos Būklės Studijoms...\$368.25

Jaunimo akcijai: Lituanus, Skautų tarpt. Jamboree, Sportininkų pasirodymas Pietų Amerikoje ir kt...\$550.00

Lietuvos propaganda buvusiuose kolonijiniuose kraštuose...\$250.00

Dalyvavimas tarpt. org.-uose...\$174.07

Solidarumo ryšiai su tautiečiais Lietuvoje bei svečiais iš Lietuvos...\$280.90

Lieka 1960 m. sausio 1 d. LNF/V posėdyje 1959 m. gruodžio 20 d. patikrinta ir patvirtinta.

JŪSŲ DRAUGAMS

DIRVOS BŪTINAI REIKIA

DIRVA jau eina triskart per savaitę, ir ji vis turtėja žiniomis bei vaizdais iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo.

Kas Dirvos neturi — daug nustoja!

Kodėl jūs savo draugams tik linkit viso geriausio?

Jūs verčiau jiems tai **padarykit**: pasirūpinkit, kad jie gautų **DIRVĄ**!

Tada Jūsų linkeėjimai jiems pildysis pusantr šimto kartų per metus!

Užpildykit ir atsiųskit mums šią atkarpą:

PRADĖKITE SIŪSTI DIRVĄ

Kam

Kur

Susipažinti šešius numerius ☐

Kaip mano dovana, už kurią apmoku naujiems skaitytojams taikomu papigintu tarifu:

už 3 mėnesius — \$2.00 ☐

už 6 mėnesius — \$4.00 ☐

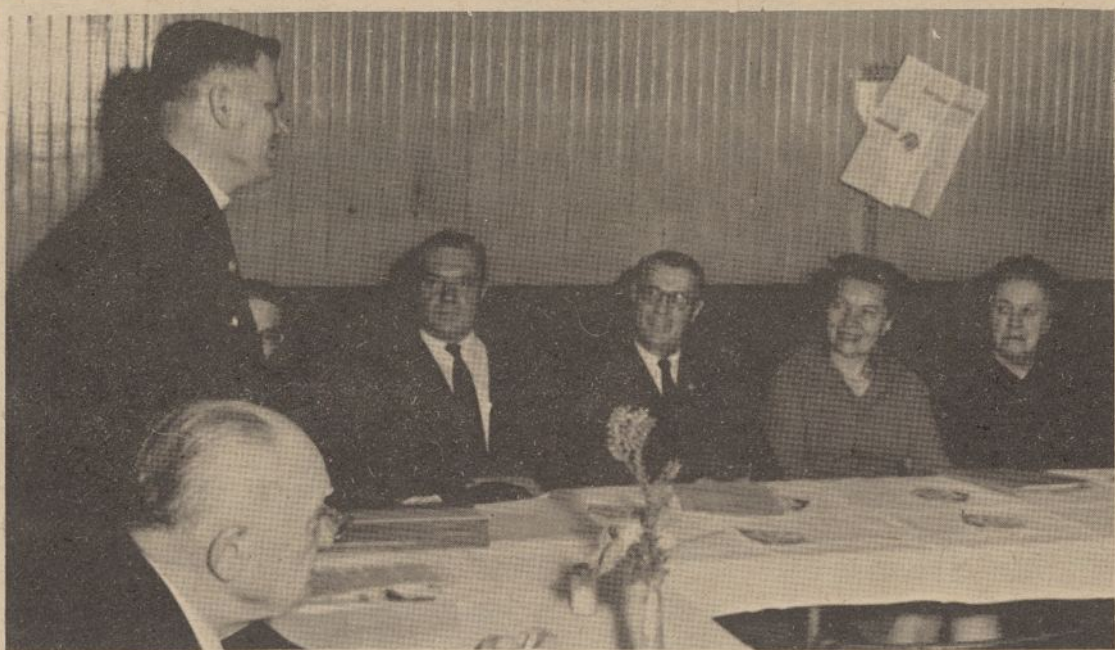
už pirmus metus — \$8.00 ☐

(Pažymėkite atitinkame langelyje savo užsakymą ir pridėkite atitinkamą mokestį, jei užsakote kaip dovana).

Užsakytojas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

New Yorko Balfio Vajaus užbaigimo akte 1960 m. sausio 28 d. kalba kun. L. Jankus, Nuotraukioje matyti gen. konsulas J. Budrys, konsulas V. Stašinskas, New Jersey Balfio apskrities atstovas M. Klimas, R. Budrienė ir R. Sidzikauskienė.

ŽINOTINA MOKESČIŲ MOKĖTOJAMS

Praėjusią savaitę Mokesčių Inspekcija paskelbė, kad papildoma bedarbio pašalpa jau yra mokestinės pajamos. Plieno ar automobilių bendrovių išmokėtos pašalpos laikinai atleistiems darbininkams taip pat yra pajamos, už kurias reikia mokėti pajamų mokestį.

Papildoma bedarbės pašalpa (Supplemental Unemployment benefits - SUB) skiriasi nuo reguliarios bedarbio savaitinės pašalpos, kuri yra mokama valstybės, ir už ją nereikia mokėti pajamų mokestį.

Papildoma bedarbės pašalpa yra 100% finansuojama darbdavio (šiuo atveju plieno ir automobilių bendrovių). Ji daugiausia darbdavio mokama ne savaitiniu pagrindu, bet už visą atleistą laiką. Darbininkas gauna maždaug 65% savo turėto uždarbio.

Šios pašalpos mokestis jau buvo bandytas viename federaliniame teisme, (U. S. Circuit Court). Teismo sprendimas buvo palankus mokesčių mokėtojui: už papildomą bedarbės pašalpą išmokėtą 1959 m. nereikia

mokėti mokesčių. Tačiau Mokesčių Inspekcija rado palankų atsakymą minėtam teismo sprendimui tik tam mokesčių mokėtojui, kuris jį gavo. Šis sprendimas negalioja nė vienam kitam papildomos pašalpos gavėjui. Išvada aiški: visi kiti turi mokėti mokesčius.

Ši procedūra gauti individualų teismo sprendimą yra dažna Amerikos mokesčių sistemoje. Idomu, kad praėjusiais metais virš 100 teismo sprendimų, duodančių lengvatas paskiriems individams ar jų grupėms bei bendrovėms nėra oficialiai paskelbti. Jais pasinaudoja tik tie kuriems sprendimas buvo padarytas.

Kol universalus teismo sprendimas, liečiantis papildomą bedarbės pašalpą bus gautas, tol už šias pajamas reikia mokėti mokesčius. Kai kurie mokesčių ekspertai jau dabar siūlo būdą bandyti apsaugoti darbininko teises. Gautą 1959 m. papildomą bedarbės pašalpą įtraukti į mokestines pajamas ir užmokėti mokesčius, kadangi jie nebuvo atskaityti. Vėliau prašyti permokėtų pajamų mokesčių grąžinimo, užpildant mokesčių grąžinimo formą 843.

Amerikos Tyrinėjimų Instituto mokesčių autoritetas Leon Gold, remdamasis 1956 m. pajamų mokesčių užpildytais pareiškimais,

duoda įdomius davinius dėl atskaitymų sumos, kuri sumažina mokesčius. Kai mokesčių mokėtojo metinės pajamos (Adjusted Gross Income) yra tarp \$5,000.00 ir \$10,000.00 vidurkis atskaitymų yra:

Aukoms \$245.00, Procentams \$364.00 (daugumoje už gyvenamo namo skolą).

Mokesčiai \$322.00 (nekilnojamo turto, benzino ir kt.).

Gydymo išlaidos \$308.00, Pajamoms, pasiekus \$10,000.00 ir 15,000.00 lygį, atskaitymų vidurkis pašoka:

Aukos \$428.00, Procentai \$544.00, Mokesčiai \$572.00

Gydymo išlaidos \$516.00

Šiandien šis vidurkis bus aukštesnis, ypač mokesčių ir gydymo išlaidų kategorijose, nes nekilnojamo turto, naudojimo ir benzino mokesčiai pakilo, už daktarų ir ligoninių patarnavimus mokama brangiau.

Šis atskaitymų vidurkis yra savo rūšies matas pildant 1959 m. pajamų mokesčius. Didelis peržengimas vidurkio gali atkreipti Mokesčių Inspekcijos akį, bet turint atskaitymų pateisinamus dokumentus revizijos atveju jie įrodys atskaitymų teisingumą.

J. Kazlauskas

20 metų tos srities praktika

Vokiečių radijų taisyimas

TELEFUNKEN

Authorized Factory Service

TELEFUNKEN HI-FI STEREO SETS

SCHWAB RADIO & T. V.

Sales and Service

11615 DETROIT AVENUE

CLEVELAND 2, OHIO

Sandėlyje didelis pasirinkimas įvairiausių modelių

LAKEWOOD 1-4669

EAST CLEVELAND—EUCLID & SUPERIOR AVÉ.

SAVINGS EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL NOON

4%

SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

HOME AND REMODELING LOANS

CORNER 68TH—SUPERIOR AVENUE

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausią vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti.

TRECIOKAS AGENCY

SENIAUSIA LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA

Kelionių bilietų parūpinimas ir pinigų pereinimas į visus kraštus

TAIP PAT IR VISOKIOS RŪŠIES AUDRAUDA

Kur tik besiruoštumėt keliauti, tuoj susirikiškite su mūsų įstaiga

ALBINAS IR KAZYS TREČIOKAI

311 Walnut Street, Newark 5, N. Jersey

Telefonas: Market 2-4867

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue EN 1-1763

936 East 185 St. KE 1-7770

KAS IR KUR?

DIRVAI AUKOJO

• New Yorke Vasario 16 minėjimas įvyksta vasario 14 d., 4 val. Webster Hall. Kalbės Dr. D. Krivickas, meninę programą atliks A. Stempuzienė, Operetės choras ir Tautinių šokių grupė. Rengia ALT skyrius.

• Rašytojo Mykolo Vaitkaus atsiminimai apie keturis vyskopus: Jurgį Matulaitį, Juozapą Skvirecką, Pranciškų Karevičių ir Praną Bučį jau atiduoti spaudai. Leidžia Lietuvių Knygų Klubas (Draugas).

• Draugo bendradarbių klubo valdybą sudaro: P. Gaučys — pirm., kun. A. Juška — vicepirm., A. Šantaras — sekret., A. Šimaitienė — išd. ir P. Maldeikis — narys.

• Ignas Musteikis, Lietuvos kariuomenės pulkininkas, buvęs vidaus reikalų ministras ir kitas atsakingas pareigas, mirė Clevelande vasario 5 d. Buvo sulaukęs 69 m. amžiaus, paskutiniu metu negalavęs širdimi. Palaidotas Clevelande vasario 8 d.

• Vasario 16 d. — Lietuvos Nepriklausomybės sukaustis bus paminėta Atstovų Rūmuose ir Senate. Invokacijos Kongrese tą dieną skaitys lietuviai kunigai — Pranciškus Giedgaudas, O. F.M. ir Benediktas Gauronskas iš Ansonia, Conn.

• A. Kačanauskas perima vargonininko pareigas Elizabetho lietuvių parapijoje, kur ilgai vargoninkavo prof. J. Žilevičius.

• Jono Balio "Lietuvių Dainos Amerikoje" gražiai išleido Lietuvių Enciklopedijos Leidykla. Knygoje pasakojamosios dainos ir baladės, surinktos Amerikoje. Atsipausta 1000 egz. Kaštuoja \$5.00. Knyga skoninga, kietais viršeliais. Duetas įvadas ir anglų kalba.

• Lietuvos pašto ženklų albumas, išėjusių Nepriklausomaj Lietuvoj, spausdina Lietuvių Filatelistų Draugija. Kaina \$4.00. Užsisakyti galima: L. Kairys, 4046 S. Montgomery Ave., Chicago 32, Ill. Albumas turės 58 lapus.

• J. Grauzinis iš Chicago ir V. Perminas iš Detroito, atsiuntė po du naujus skaittojus. Labai dėkojame už talką.

Lietuviai moksle pirmauja
Kiekvienoje Chicago aukšt. mokykloje, kur lietuviai mokosi, visur yra moksle pralenkusių vietinių, pirmaisiais baigia ir gauna stipendijas. Technikos aukšt. mokykloje iš šimto baigusiu pirmuoju baigė Kristis Pamataitis. Prieš kurį laiką pirmuoju baigė ir dr. Juozas Dauparas sūnus Romas.

Prenumeratą pratesiant Dirvą aukomis parėmė:

Šadeika Č., Detroit	\$2.00
Šimulis K., Oak Lawn	5.00
Markevičius A., E. Chicago	2.00
XX, Elkhart	5.00
Šeputa K., Detroit	2.00
Švarplaitis J., Wingdale	2.00
Garbauskas L., Toronto	5.00
Vaitėnas M. Dr., Clev.	2.00
Juodikis J. Dr., Chic.	2.00
Gubilas A., Detroit	2.00
Jakas S., Deer Park	4.00
Araminas J., Montreal	2.00
Pračkys P., Cleveland	2.00
Patalauskas A., Detroit	2.00
Pilkauskienė J., Hamilton	2.00
Misiūnas V., Elizabeth	2.00
Turuta P., Grand Rapids	1.00
Siliūnas K., Flushing	5.00
Židonis M., N. Haven	2.00
Ramanauskas Vl. Dr., Cleveland	4.00
Nutautas S., Chicago	2.00
Morkūnas V., Cleveland	1.00

Visiems aukotojams širdingai dėkojame.

OMAHA

Solidarūs tautiečiai

Kaip pereitais, taip ir šiais metais vietos Bendruomenės valdyba atsiklausė tautiečių, kiek jie prisidės prie chorvedžio išlaikymo. Apklausinėjimą atliko 10 savanorių asmenų. Gauti rezultatai pradžiuo net ir pesimistus. Šių metų pažadėtoji suma gerokai prašoko pernykščia. Omahiečiai dar kartą įrodė savo tautinį solidarumą.

Radio pusvalandis nemokamai

Bendruomenės valdybos nariai buvo nuvykę į radio stotį KOOO tartis dėl lietuviško pusvalandžio pravedimo Vasario 16-sios proga. Stoties vadovybė sužinojusi, kad tai Lietuvos Nepriklausomybės šventė, pusvalandį davė nemokamai.

Užsitęsęs streikas

Wilson & Co. skerdyklų streikas, kuris tęsiasi jau ketvirtą mėnesį, skaudžiai yra palietęs ir eilę lietuvių. Paskutinėm dienom streikas įgauna vis aštresnias formas: šaudoma į streiklaužių namus, deginami jų automobiliai bei daužomi langai. Pasitaiko ir sumušimų.

Naujas biuletenis

Nepriklausomybės šventės proga Bendruomenės valdyba išleidžia jau aštuntąjį biuletenio numerį. Biuletenyje paprastai dedamos vietinės žinios bei Bendruomenės Centro Valdybos pranešimai.

Rep.

• K. Siliūnas, Dirvos bičiulis iš Flushing, N. Y., atsiųsdamas metinę prenumeratą atsiuntė ir \$5.00 auką.

Po ilgos ir sunkios ligos vasario 8 d. Clevelande mirė mūsų brangiausia motina, senelė ir prosenelė

EMILJA GUISKIENĖ

Laidotuvės įvyksta Chicagoje vasario 13 d. iš Evans laidotuvių namų į Šv. Kazimiero kapines.

Nuliūdę Janina Ūsienė, Izabelė Guiskytė, Ūsų ir Pauliukonių šeimos

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Philadelphia skyrtaus naujoji valdyba, Sėdi (iš kairės): E. Mitalienė, J. Česonis, J. Kaulinienė, Stovi: V. Matonis, P. Didelis, A. Impolevičius. Trūksta valdybos nario H. Mislauskos.

P. Mitalo nuotrauka

PHILADELPHIJOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Vasario 16 d. minėjimas

Šiais metais Nepriklausomybės šventę Philadelphiaje minima vasario 21 d., 3 val. p. p. Lietuvių Muzikinio Klubo salėje — 9715 E. Alleghny Ave. Kalbą pasakys VLIK pirm. A. Trimakas. Meninę dalį išpildys poetas K. Bradūnas, L. Kaulinio vadovaujama Tautinis ansamblis ir Tautinių šokių grupė, vedama p. Karalienės. Aukų lapai jau senai išsiuntinėti beveik visiems aktyvesniems lietuviams.

Nauja Tautinės Sąjungos skyrtaus valdyba

Veiklus Tautinės S-gos Philadelphia skyr. sausio 31 d. turėjo metinį susirinkimą. Skyr. pirm. J. Česonis pasidžiaugė praeitų metų veikla. O džiaugtis yra ku, nes praeitais metais

skyrus gražiai atšventė dešimtmetį, surengė K. Čeladino gimtadienį ir eilę gražesnių pasirodymų. Svarbiausias gi, praeitų metų įvykis, tai Jaunųjų Tautininkų įsteigimas.

Jie jau veikia ir skaičiumi auga. Šiometinė valdyba, kaip tik, šiais metais turės daugiau dėmesio skirti Jaunųjų Tautininkų veiklai. Be E. Mitalienės, Jaunųjų Tautininkų globėju parinktas ir sutiko dirbti V. Matonis.

Skyr. išd. P. Didelis pranešė, kad skyr. metinės apyvarta siekė virš \$3400.

Susirinkimo metu parinkta aukų Vasario 16 d. gimnazijai remti. Surinkta \$26.

Į 1960 m. valdyba išrinkta: J. Česonis, P. Didelis, A. Impolevičius, H. Mislauskas ir J. Kaulinienė. Po susirinkimo, prie ponų paruoštos kavutės, skyrtaus

Lietuvių vedamas bankas ketvirtoje vietoje

Charles Cheledenas, prezidentas Liberty Federal and Loan Association, kurio aktyvas yra 41 milijonas dolerių.

Čia duodam pagrindines lietuvių vadovaujamo banko skaitlines:

Balanso	aktyvų	suma	41,036,796.
Išduotų	paskolų	suma	33,787,934.
Indelių	suma	33,149,289.	
Atsargos	kapitalas ir pelnas		2,470,409.
Narių	skaičius	20,662.	
Per 1959 metus	Liberty balanso aktyvų	suma	paaugo beveik 8-niais milijonais dolerių (nuo 33 iki 41 mil. dolerių). Per tuos pačius metus Penn balanso aktyvai pakilo tik 5-iais milijonais dolerių (nuo 36 iki 41 m. dol.).
Taigi augimo	tempas liudija,	kad	Liberty bankas per 1960 metus iškilis į rečią vietą.
J.K.G.			

Philadelphia Lietuvos Bankas-Liberty Federal Savings & Loan Association per 1959 m. padarė gražią pažangą.

Iš Federal Home Loan Bank paskelbtų davinį matyti, kad Philadelphiaj ir artimose apylinkėse yra arti 70 taupymo ir paskolų bendrovių.

Jų visų jungtinė balanso suma siekia virš 1015 milijonų dolerių, išduotų paskolų suma 875 mil. dolerių, indelių 851 mil. dolerių, narių skaičius 519,576 nariai.

Smagu matyti, kad Amerikoje gimusio ir augusio lietuivio Charles Cheledenas vadovaujama ir lietuvių kontroliuojama "Liberty Federal S. & L. Association" savo didumu yra ketvirtoje vietoje. Ir tik truputį atsilikusi nuo trečiosios - Penn Federal S. And L.A.

ĮRENKIME LIETUVOS PAVILJONĄ

Pereitais metais Chicagoje įvykusioje Tarptautinėje Prekybos ir Pramonės Parodoje su savo paviljonu dalyvavo ir Lietuva.

Lietuva kviečiama dalyvauti per diplomatinės tarnybos atstovus. Šis kvietimas parodo, kad Amerikoje mūsų diplomatinė tarnyba pripažįstama ir skaitoma nepriklausoma Lietuvą reprezentuojanti.

Pernai į Lietuvos paviljoną dėmesį atkreipė televizija, radijas ir plačiai aprašė amerikiečių spauda. Lietuvos vardas buvo išgarsintas ir išryškinta dabartinė Lietuvos padėtis. Dėl to, neabejotinai, nauda Lietuvos laisvės byloje milžiniška.

Per konsulą dr. P. Daužvirdį ir šiais metais Lietuva pakviesta Prekybos ir Pramonės Parodoje dalyvauti. Neturime savo valstybės, kuri paviljonu ruošimu rūpintųsi. Todėl ši pareiga krinta ant laisvėje esančių lietuvių pečių.

Paviljono ruošimas siejamas su keliais tūkstančiais siekiančiomis finansinėmis išlaidomis. Todėl Konsulas pirmiausia kreipėsi į mūsų prekybininkų ir pramoninkų organizacijas, sek-

nariai gyvai diskutavo ateities veiklą. Išdalinti Nepriklausomybės Fondui remti aukų lapai.

Vaikų darželis

Prie Bendruomenės išlaikomos šeštadieninės lietuviškos mokyklos pradėjo veikti vaikų darželis. Jauna ir veikli darželio mokytoja — D. Matonytė turi kol kas tik 7 lankytojus. Darželio šešius komplektus (staliukus ir 2 kedutės) baldų padarė A. Jonys. ALT S-gos Philadelphia skyrus inventoriui įsigyti paskyrė 25 dol. Tačiau tos sumos neužtenka. Trūksta žaislų ir kt. Reikia manyti, kad ir kitos organizacijos prisidės prie šio gražaus darbo. Padėka ir pagarba priklauso Bendruomenės valdybai, šv. Kazimiero parap. klebonui už patalpą, mokytojoms G. Maciūnienei, B. Rukšienei, D. Matonytei, A. Joniui ir vietos Tautinės S-gos skyriui.

Trumpai

Pravažiuojančio automobilio sunkiai sužeista guli ligoninėje V. Kaulinienė, Tautinio ansamblio vadovo žmona.

Bendruomenės radijo valandėlės vedėjas A. Gaigalo žmonai padaryta operacija. Sergančiosiomis linkime greito pasveikimo. P. M.

mingai pereitais metais paviljoną surengusius. Joms pritarus, bet neradus galimybių vykdyti, Konsulas sausio 10 dieną Lietuvos paviljonui organizuoti pakvietė Lietuvių Bendruomenės Chicago apygardos valdybą.

LB Chicago apygardos v-ba, prieš pradėdama darbą, per spaudą ir radiją sausio 20 d. sušaukė lietuviškų organizacijų valdybų atstovų ir paroda besidominčių pasitarimą. Pasitarime prieta išvados, kad parodoje Lietuvos paviljonas turi būti, o tuo darbu rūpintis LB Chicago apygardos valdyba.

Savo ištekliais rengėjai paviljono neįstengia suorganizuoti, todėl skubiai reikalinga finansinė parama.

Šiais metais paviljonas turi didžiulės reikšmės, nes parodoje dalyvaujant laukiama ir Sovietų S-gos. Ir nuo Lietuvos okupacijos sukanka 20 metų. Geras mūsų pasirodymas parodoje atkreips amerikiečių visuomenės dėmesį, išskels Lietuvos reikalus ir daug pasitarnaus kovoje dėl Lietuvos laisvės.

Tinkamas įrošimas priklausys nuo greitos finansinės paramos. Tat kreipiamės į laisvojo pasaulio lietuvius ir organizacijas, kviesdami talkon aukomis paviljono organizavimo darbą remti. Aukos siųsti: Jonas Bertašius, 2642 W., 15th Str., Chicago 8 Illinois. Gautos aukos bus pakvituojamos ir skelbiamos spaudoje.

Vardan tos LIETUVOS!

Lietuvių Bendruomenės Chicago apyg. Valdyba

DETROIT

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Vasario 16 d. minėjimas įvyks vasario 14 d. Ta proga visose trijose lietuviškų parapijų bažnyčiose įvyks pamaldos. Gt šv. Antano bažnyčioje iškilmingų pamaldų metu dalyvaus organizacijų atstovai su savo vėliavomis. Pamaldos vyks Dievo Apaizdos parapijoje 10 val., šv. Petro parapijoje 10:30 val. ir šv. Antano - 11:00 val.

Iškilmingas Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimas įvyks 3:00 val. Western High School auditorijoje prie Clark parko, 1500 Scoten, Kalbės U.S.A. senatorius Patrick V. McNamara ir dr. Juozas Pajaujis. Bus ir meninė programa, kurią išpildys Windsor Lietuvių Choras ir tautinių šokių grupė "Šilainė". S.

"NĖRA KULTŪROS"

- Lietuvoje viskas kitaip, negu pas mus, - pasakoja Rusijon grįžęs sovietinės armijos kareivis Ivanas Ivanovičius Sidorovas. - Kultūros jie neturi. Jei gu, pavyzdžiui, į autobusą įlipa mūsų kareivai, nė viena moteris neatsistoja ir nepasiūlo jam vietos. (tp)

Praeitų metų gale Chicago Lietuvos Vyrų Choras suorganizavo specialų fondą išleisti komp. V.K. Banaičio sukurta operai "Jūratė ir Kastytis". To fondo komitetas jau kreipėsi į eilę organizacijų ir pavienių asmenų, prašydamas, kad paremtų fondą ir įgalintų atspausdinti operos klavyrą. Aukos šiam lietuvių grynai kultūriniam reikalui pamažu didėja. Neseniai fondo komitetas buvo nustebintas stambia Illinois Gydytojų Draugijos auka tai operai išleisti. Gydytojai per savo Kultūros fondą įteikė komitetui 1,000.00 dol. čekį, kurį suaukojo daugiausia Chicagoje gyvenę daktarai. Tai nepaprastai puikus pavyzdys mūsų lietuvių daktarų tautiniam visų reikalui. Čekio įteikimas įvyko dr. Meškauskio ir kitų daktarų bendroje klinikių patalpoje. Po įteikimo daktarų žmonos surengė netikėtą vaišes. Nuotraukoje iš kairės sėdi: dr. J. Drangelis, sol. M. Kriškauskienė, dr. V. Tauras, M. Rudienė, "Jūratės ir Kastyčio" Fondo pirmininkė, dr. J. Meškauskas, Illinois Gydytojų draugijos pirmininkas, muz. A. Kučūnas. Stovi: dr. A. Montvidas, JAV Lietuvių Gydytojų Centro valdybos pirm., dr. Milius, dr. E. Milienė, sol. S. Baras, E. Kučūnienė, inž. A. Rudis, E. Barienė, dr. Valaitis ir Vyt. Radžius.